

รายงานวิจัย

การสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย
อายุ 12 – 18 ปี

โดย
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

กันยายน 2562

รายชื่อคณะกรรมการวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย :

รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

คณะกรรมการวิจัย :

ผศ.ดร.ชนพล วีราสา

มหาวิทยาลัยมหิดล

ดร.สายพันธุ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวธัญลักษณ์ ศรีสง่า

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

นางสาวกิติญา สุขประเสริฐ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

นางสาวเปรมกมล สมใจ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

นางสาวพัฒนชิตา พุ่มทอง

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ดร.ชญชิตา พุ่มมานนท์

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 : บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 คำถามในการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 : ระเบียบวิธีสำรวจ	4
2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	6
2.3 การทดสอบเครื่องมือ	6
2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล	8
2.6 สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	8
บทที่ 3 : ผลการสำรวจ	9
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	9
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย อายุ 12 – 18 ปี	23
ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานและคำถามการวิจัย	39
บทที่ 4 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	55
4.1 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทยอายุ 12 -18 ปี พ.ศ. 2562	55
4.2 การเปรียบเทียบต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย พ.ศ. 2552, 2556 และ 2562	58
4.3 ข้อเสนอแนะ	59
เอกสารอ้างอิง	60
ภาคผนวก	61
ภาคผนวก ก แบบสอบถามต้นทุนชีวิตสำหรับสำหรับเยาวชนอายุ 12-18 ปี	61
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย	66

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 วิธีการกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร	5
ตาราง 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย	7
ตาราง 3 เกณฑ์ที่ใช้ในการอภิปรายผล ได้กำหนดฐานของคะแนนต้นทุนชีวิต	8
ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปภาพรวมทั้งประเทศ (n= 3,460)	10
ตาราง 5 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค (n= 3,460)	12
ตาราง 6 เพศ จำแนกตามภูมิภาค	12
ตาราง 7 อายุ จำแนกตามภูมิภาค	13
ตาราง 8 ระดับการศึกษาปัจจุบัน จำแนกตามภูมิภาค	13
ตาราง 9 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) จำแนกตามภูมิภาค	14
ตาราง 10 การนับถือศาสนาจำแนกตามภูมิภาค	15
ตาราง 11 กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ จำแนกตามภูมิภาค	15
ตาราง 12 สถานภาพของบิดา มารดา จำแนกตามภูมิภาค	16
ตาราง 13 ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร จำแนกตามภูมิภาค	17
ตาราง 14 ฐานะครอบครัว จำแนกตามภูมิภาค	17
ตาราง 15 เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ จำแนกตามภูมิภาค	18
ตาราง 16 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามขนาดโรงเรียน (n=3,460)	18
ตาราง 17 ข้อมูลส่วนบุคคลแบ่งตามขนาดโรงเรียน	20
ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน จำนวน 5 ด้าน (n = 3,460)	23
ตาราง 19 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน 5 พลัง แบ่งตามภูมิภาค	24
ตาราง 20 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน 5 พลัง แบ่งตามขนาดโรงเรียน	24
ตาราง 21 ต้นทุนชีวิตของเยาวชนที่อ่อนแอ ภาพรวมทั้งประเทศ	25
ตาราง 22 ต้นทุนชีวิตของเยาวชนที่มีความเข้มแข็ง ภาพรวมทั้งประเทศ	25
ตาราง 23 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามภูมิภาค	26
ตาราง 24 ต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามภูมิภาค	27
ตาราง 25 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามขนาดโรงเรียน	28
ตาราง 26 ต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามขนาดโรงเรียน	28
ตาราง 27 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่อ่อนแอ ของ 5 พลังต้นทุนชีวิต ภาพรวมทั้งประเทศ	30
ตาราง 28 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เข้มแข็งของ 5 พลังต้นทุนชีวิต ภาพรวมทั้งประเทศ	31
ตาราง 29 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่อ่อนแอ ของ 5 พลังต้นทุนชีวิต แบ่งตามรายภาค	33

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 30 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เข้มแข็ง ของ 5 พลังต้นทุนชีวิต แบ่งตามรายภาค	35
ตาราง 31 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน 5 พลังที่อ่อนแอที่สุด แบ่งตามขนาดโรงเรียน	37
ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพศ (n = 3,460)	39
ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพศ (n = 3,460)	39
ตาราง 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามอายุ (n = 3,460)	41
ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามอายุ (n = 3,460)	42
ตาราง 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 3,460)	42
ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 3,460)	43
ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) (n = 3,301)	44
ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) (n = 3,301)	44
ตาราง 40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามศาสนา (n = 3,460)	45
ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามศาสนา (3,460)	45
ตาราง 42 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามกิจกรรม/ความสามารถพิเศษ (n = 3,460)	47
ตาราง 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามกิจกรรม/ความสามารถพิเศษ (n = 3,460)	48
ตาราง 44 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามสถานภาพของบิดา/มารดา (n = 3,460)	49
ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามสถานภาพของบิดา/มารดา (n = 3,460)	50
ตาราง 46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามลักษณะการพักอาศัย (n = 3,460)	51
ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามลักษณะการพักอาศัย (n = 3,460)	52

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามฐานะครอบครัว (n = 3,460)	53
ตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามฐานะครอบครัว (n = 3,460)	53
ตาราง 50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ (n = 3,460)	54
ตาราง 51 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ (n = 3,460)	54
ตาราง 52 สรุปผลต้นทุนชีวิต 5 พลังเปรียบเทียบรายปี 2552, 2556 และ 2562 ในภาพรวมของประเทศ	59

บทที่ 1 : บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ทิศทางการพัฒนามนุษย์ที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านความรู้และสติปัญญาเป็นหลัก ในขณะที่การปลูกฝัง ส่งเสริมและพัฒนามนุษย์ในมิติคุณธรรมไม่ค่อยได้รับการกล่าวถึงมากนัก ซึ่งผลพวงของทิศทางการพัฒนาเช่นนี้นำมาสู่ปัญหาสังคมในหลายรูปแบบที่มีรากฐานของปัญหามาจากการขาดคุณธรรม เช่น การขาดวินัยของคนในสังคม การทุจริตคอร์รัปชัน

จากการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย ปี 2561 (ระหว่างเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561) โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต และ www.esrisk.com ที่มุ่งเน้นสำรวจสถานการณ์คุณธรรมระดับสังคมและระดับองค์กร พบว่าในภาพรวมของสังคม ปัญหาวิกฤติด้านคุณธรรมในสังคมไทยที่มีความรุนแรงสูงสุด 5 ลำดับแรก คือ ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริตคอร์รัปชัน (ค่าเฉลี่ย 4.13) รองลงมาคือปัญหาด้านจิตสำนึกสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบต่อสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม (ค่าเฉลี่ย 3.95) ปัญหาพฤติกรรมผิดกฎหมาย บริโภคนิยมไม่มีความพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 3.82) ปัญหาขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกติกา กฎหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.82) และปัญหาขาดความสามัคคีเกิดความขัดแย้งในสังคม ปัญหาคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยมีสัมมาคารวะไม่เคารพผู้ใหญ่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับที่ 3.73)

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้สังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ ที่ต้องมีทั้งเรื่องคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาสติปัญญา ซึ่งเห็นได้ตั้งแต่ระดับนโยบายจากการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งหวังให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ที่ส่งเสริมให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีจิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

การจะไปสู่เป้าหมายเหล่านี้ได้จำเป็นต้องมีสำรวจต้นทุนชีวิต เพื่อนำไปสู่การออกแบบกระบวนการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมให้คนในสังคมไทย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งถือเป็นพลังสำคัญของสังคม

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ตระหนักถึงความสำคัญของการค้นหาต้นทุนชีวิตเพื่อนำมาเป็นพลังในการส่งเสริมคุณธรรมให้กับสังคมต่อไป จึงได้ร่วมกับวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม จัดทำโครงการสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย เพื่อสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยที่ออกแบบโดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ แผนงานสุขภาวะเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในปี พ.ศ.2551

“ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย” หมายถึง ปัจจัยสร้างหรือคุณลักษณะที่ดีที่ประกอบด้วยด้านจิตใจ สังคม และวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อกระบวนการคิด การตัดสินใจ และแสดงออกในรูปแบบพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการเสริมสร้างให้เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งการเสริมสร้างต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนนี้ย่อมมาจากการได้รับอิทธิพลจากปัจจัยในตัวเด็กเอง และจากปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อนและชุมชน ซึ่งหากสามารถควบคุมปัจจัยและเสริมสร้างปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสม จะส่งผลต่อการพัฒนาต้นทุนชีวิตที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนเติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุขและมีสุขภาวะที่ยั่งยืน

การพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ซึ่งจะสำรวจทั้งที่เป็นต้นทุนภายในและต้นทุนภายนอกของตัวเด็กเอง อันประกอบด้วย 5 พลัง ได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ดังนี้

1. พลังตัวตน เป็นการรวมพลังคุณค่าในตนเอง พลังสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นในตนเอง และพลังการสร้างทักษะชีวิตอันได้แก่ การอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข การช่วยเหลือผู้อื่น การมีจุดยืนที่ชัดเจน รักความยุติธรรม ไม่แบ่งแยกชนชั้น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเองที่จะไม่ข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง
2. พลังครอบครัว เป็นพลังความรัก ความเอาใจใส่ วินัยและการมีชีวิตที่เป็นแบบอย่าง มีการติดตามและช่วยเหลือที่เหมาะสมเชิงบวก มีปียาจาในบ้าน มีความอบอุ่นและปลอดภัย
3. พลังสร้างปัญญา เป็นพลังความมุ่งมั่นในการเพิ่มพลังปัญญา ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. พลังเพื่อนและกิจกรรม เป็นพลังการทำกิจกรรมในหมู่เพื่อนๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน เกิดวินัยในหมู่เพื่อน เช่น กิจกรรมออกกำลังกาย การเล่นกีฬา สันทนาการนอกหลักสูตร
5. พลังชุมชน เป็นพลังของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร มีความเข้าใจ เป็นมิตรไมตรี มีวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี มีปียาจา มีจิตอาสา มีความอบอุ่นความปลอดภัยภายในชุมชน และมีกิจกรรมร่วมกัน (สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ, 2551)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา 1-42 ผลที่ได้จะทำให้ทราบถึงจุดอ่อนจุดแข็งของทุนชีวิต ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการออกแบบกระบวนการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมให้คนในสังคมไทยต่อไปในระดับปฏิบัติการ และระดับนโยบาย

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 1-42

1.3 คำถามในการวิจัย

เด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 1-42 มีต้นทุนชีวิตที่ประกอบไปด้วย 5 พลัง ได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชนอยู่ในระดับใด

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ชุดข้อมูลต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการออกแบบกระบวนการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมให้คนในสังคมไทยต่อไปในระดับปฏิบัติการ และระดับนโยบาย

บทที่ 2 : ระเบียบวิธีสำรวจ

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากด้วยแบบสอบถาม โดยใช้เครื่องมือมาตรฐาน โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 1-42 ที่มีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยสืบค้นข้อมูลออนไลน์จากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีจำนวน 2,127,268 คน จาก 2,345 โรงเรียน

2.1.2 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ใช้สูตรคำนวณการกำหนดขนาดโรงเรียนตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของ Taro Yamane เพื่อให้ได้โรงเรียนตัวอย่าง โดยใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดของตัวอย่าง

เมื่อ N แทนขนาดประชากร

เมื่อ e แทนค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

แทนค่า ดังนี้

$$n = \frac{2,127,268}{1 + 2,127,268 (0.05)^2}$$

$$n = 400$$

ผลการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง แต่ทั้งนี้ด้วยประชากรที่มีขนาดใหญ่ และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีความถูกต้องมากขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายภาค จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคไม่น้อยกว่า 400 ตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย 5 ภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ดังนั้นจึงมีกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 2,000 ตัวอย่าง

2.1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่ายจาก 2,345 โรงเรียน 42 เขตการศึกษา ตามแนวทางสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยแบ่งเป็น 5 ภาค จากนั้นสุ่มเพื่อเลือกเขตการศึกษาเพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละภาคๆ ละ 2 - 3 เขต โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังนี้

ตาราง 1 วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ภาค	เขตการศึกษา
กรุงเทพมหานคร (เขต 1 - 2)	เขต 1 และ 2
ภาคกลาง/ตะวันออก (เขต 2-10,17-18)	เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี)
	เขต 8 (ราชบุรี-กาญจนบุรี)
	เขต 18 (ชลบุรี-ระยอง)
ภาคใต้ (เขต 11-16)	เขต 13 (ตรัง-กระบี่)
	เขต 15 (นราธิวาส-ปัตตานี-ยะลา)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เขต 19-33)	เขต 20 (อุดรธานี)
	เขต 31 (นครราชสีมา)
ภาคเหนือ (เขต 34-42)	เขต 34 (เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน)
	เขต 42 (นครสวรรค์-อุทัยธานี)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (Questionnaire) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ที่ออกแบบโดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี และคณะแผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) มาเป็นเครื่องมือในการทำวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่เป็นตัวชี้วัดเพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังกลุ่มเยาวชนจากสภาพแวดล้อม และปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ทราบถึงจุดอ่อนของต้นทุนชีวิตของเยาวชนในด้านต่างๆ และนำไปสู่การพัฒนาหรือเสริมสร้างต้นทุนนั้นๆ โดยอาศัยกิจกรรมที่ตรงกับการพัฒนาต้นทุนตามที่ต้องการ ทั้งนี้ แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิดประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ โรงเรียน เพศ อายุ ระดับการศึกษา กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ สถานภาพของบิดามารดา การพักอาศัย ฐานะของครอบครัว และเพื่อนที่คุ้นเคยพูดคุยกันประจำ

ส่วนที่ 2 ทศนคติ / ความคิดเห็นเกี่ยวกับทุนชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการสำรวจทั้งต้นทุนภายในและต้นทุนภายนอกของเยาวชน ประกอบด้วย 5 พลัง ได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 48 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน ในส่วนที่ 2 ได้กำหนดคะแนนเพื่อการวัดค่าระดับพลังทุนชีวิตของโดยให้เลือกตอบได้คำตอบเดียว แบ่งเป็น เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง และไม่เคย โดยกำหนดค่าดังนี้

เป็นประจำ	เท่ากับ 3 คะแนน
บ่อยครั้ง	เท่ากับ 2 คะแนน
บางครั้ง	เท่ากับ 1 คะแนน
ไม่เคย	เท่ากับ 0 คะแนน

2.3 การทดสอบเครื่องมือ

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามมาตรฐานเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

2.3.1 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการนำแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย สำหรับช่วงอายุ 12-25 ปี ที่พัฒนาขึ้นโดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ ซึ่งมีความตรงเชิงเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชน ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัยเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาเรียบร้อยแล้ว

2.3.2 การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability)

งานวิจัยนี้ได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยต้องมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟามากกว่า 0.7 เพื่อแสดงให้เห็นความน่าเชื่อถือของเครื่องมือในการวิจัย (Nunnally & Bernstein, 1994) โดยการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3,460 ราย พบว่า ค่าอัลฟาของตัวแปรในกลุ่มตัวอย่างมีค่ามากกว่า .7 จึงสามารถสรุปได้ว่าเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือ

ตาราง 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคของแต่ละปัจจัย

ตัวแปร	Cronbach's Alpha
พลังตัวตน (15 ประเด็น)	.834
พลังครอบครัว (8 ประเด็น)	.859
พลังสร้างปัญญา (11 ประเด็น)	.839
พลังเพื่อนและกิจกรรม (6 ประเด็น)	.741
พลังชุมชน (8 ประเด็น)	.861
รวม ต้นทุนชีวิต (48 ประเด็น)	.940

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดทำแบบสอบถาม หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ สำหรับอายุ 7-12 ปี อายุ 13-17 ปี และอายุ 18 ปีขึ้นไป พร้อมคู่มือการตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ และประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างสังกัด เพื่อจัดส่งลิงค์แบบสอบถาม หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ สำหรับอายุ 7-12 ปี อายุ 13-17 ปี และอายุ 18 ปีขึ้นไป พร้อมคู่มือการตอบแบบสอบถามให้กับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนทุกคนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยจัดการข้อมูล ดังนี้

1. การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล
2. การลงรหัส (Coding)
3. นำข้อมูลไปประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้เวลารวมทั้งสิ้น 2 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง กรกฎาคม พ.ศ.

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลต้นทุนชีวิตในแต่ละพลัง ได้กำหนดฐานของคะแนนต้นทุนชีวิตไว้ดังตาราง

ตาราง 3 เกณฑ์ที่ใช้ในการอภิปรายผล

ระดับต้นทุนชีวิต	เปอร์เซ็นต์การตอบราย ชื่อ (ร้อยละของคะแนน)	ผลการวิเคราะห์
ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อยและ ควรเพิ่มหรือเสริมสร้างต้นทุนชีวิตให้มากขึ้น	น้อยกว่า 60.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและ ควรเสริมสร้างต้นทุนชีวิตเพิ่มเติม	อยู่ในช่วง 60.00 – 69.99	ผ่านเกณฑ์
ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ดี	อยู่ในช่วง 70.00 – 79.99	ผ่านเกณฑ์
ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ดีมาก	80.00 ขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์

2.6 สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ประกอบด้วย

(1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและผลของต้นทุนชีวิต

(2) ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยรายคู่ (Posthoc Comparison) ของคะแนนเฉลี่ยรวมต้นทุนชีวิตกับปัจจัยส่วนบุคคล

บทที่ 3 : ผลการสำรวจ

ในการสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยครั้งนี้ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างรวมเป็นจำนวน 3,460 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย อายุ 12 – 18 ปี

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานและคำถามการวิจัย

นอกจากนี้ ยังแบ่งระดับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ระดับ ภาพรวมระดับประเทศ ระดับภาค และขนาดโรงเรียน

ทั้งนี้ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ ดังนี้

M หมายถึง ค่าเฉลี่ย

SD หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

p หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมทั้งประเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,460 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.18 อายุระหว่าง 12 – 17 ปี ร้อยละ 93.87 ระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 53.35 และ 46.65 ตามลำดับ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มเก่ง ร้อยละ 66.82 ส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 93.41 กลุ่มตัวอย่างมีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์ และด้านกีฬารวมกัน ร้อยละ 55.26 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 65.98 พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 62.95 ครอบครัวรายได้ระดับปานกลาง ร้อยละ 78.96 และเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ คือ เพื่อนในโรงเรียน ร้อยละ 91.68 รายละเอียดปรากฏดังตาราง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปภาพรวมทั้งประเทศ (n= 3,460)

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- เพศชาย	1,106	31.97
- เพศหญิง	2,186	63.18
- อื่นๆ	168	4.86
อายุ		
- 12 ปี	376	10.87
- 13 ปี	661	19.10
- 14 ปี	586	16.94
- 15 ปี	495	14.31
- 16 ปี	501	14.48
- 17 ปี	629	18.18
- 18 ปี	212	6.13
ระดับการศึกษา		
- มัธยมศึกษาตอนต้น	1,846	53.35
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	1,614	46.65
*ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)		
- ผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง	2,312	66.82
- ผลการเรียนอยู่ในกลุ่มปานกลาง	641	18.53
- ผลการเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อน	348	10.06
- ไม่แสดงความคิดเห็น	159	4.60
ศาสนา		
- พุทธ	3,232	93.41
- คริสต์	83	2.40
- อิสลาม	135	3.90
- อื่นๆ (เช่น ไม่นับถือศาสนา, นับถือตนเอง เป็นต้น)	10	0.29
กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ		
- ด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์	674	19.48
- ด้านภาษา	387	11.18
- ด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์	519	15.00
- ด้านเกษตรกรรม	106	3.06
- ด้านการอนุรักษ์/ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	191	5.52
- ด้านผู้นำ	81	2.34
- ด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา	182	5.26
- ด้านดนตรี	301	8.70
- ด้านกีฬา	719	20.78

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ด้านสันตนาการ/นาฏศิลป์/กิจกรรมเข้าจังหวะ	280	8.09
- อื่นๆ (เช่น ไม่มีความสามารถพิเศษ, ทำอาหาร เป็นต้น)	20	0.58
สถานภาพของบิดา มารดา		
- อยู่ด้วยกัน	2,283	65.98
- แยกกันอยู่	361	10.43
- หย่าร้าง/แยกทางกัน	631	18.24
- บิดาเสียชีวิต	146	4.22
- มารดาเสียชีวิต	32	0.92
- ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	7	0.20
ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร		
- อยู่กับบิดาและมารดา	2,178	62.95
- อยู่ลำพังกับบิดา	164	4.74
- อยู่ลำพังกับมารดา	503	14.54
- อยู่กับพี่/น้อง (ไม่ได้อยู่กับบิดา/มารดา)	45	1.30
- อยู่กับญาติผู้ใหญ่/ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)	518	14.97
- อยู่กับเพื่อน/คนรู้จัก	17	0.49
- พักอยู่คนเดียว	31	0.90
- อื่นๆ (เช่น มูลนิธิ, วัด เป็นต้น)	4	0.12
** ฐานะครอบครัว		
- ครอบครัวรายได้น้อย	569	16.45
- ครอบครัวรายได้ปานกลาง	2,732	78.96
- ครอบครัวรายได้ดี	159	4.60
เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ		
- เพื่อนในโรงเรียน	3,172	91.68
- เพื่อนนอกโรงเรียน	191	5.52
- เพื่อนในสื่อออนไลน์	76	2.20
- อื่นๆ (เช่น เพื่อนทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียนและในสื่อออนไลน์ เป็นต้น)	21	0.61

หมายเหตุ

* ผลการเรียนเฉลี่ย : GPA 3.00 ขึ้นไป = กลุ่มเก่ง, 2.50-2.99 =กลุ่มปานกลาง, ต่ำกว่า 2.50 = กลุ่มอ่อน

** ฐานะของครอบครัว : ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ แต่ให้ตอบตามความรู้สึกของนักเรียนเอง

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาพจำแนกตามภูมิภาค

เมื่อพิจารณาตามรายภูมิภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ แล้ว พบว่า นักเรียนตอบแบบสอบถามจาก กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 16.04 ภาคกลาง ร้อยละ 31.82 ภาคใต้ ร้อยละ 12.63 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 25.43 และภาคเหนือ ร้อยละ 14.08 ดังตาราง

ตาราง 5 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาค (n= 3,460)

ภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	555	16.04
ภาคกลาง	1,101	31.82
ภาคใต้	437	12.63
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	880	25.43
ภาคเหนือ	487	14.08

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.18 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของเพศหญิง เพศชาย และเพศอื่นๆ พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชายและเพศอื่นๆ ที่ร้อยละ 80.23 ส่วนภาคอื่นๆ มีสัดส่วนอยู่ระหว่าง ร้อยละ 54.59 และ 58.86 ส่วนเพศอื่นๆ หรือเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด มีสัดส่วนมากที่สุดอยู่ที่เหนือ ร้อยละ 7.39 ส่วนภาคอื่น ๆ มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันระหว่างร้อยละ 3.18 ถึง 7.09

ตาราง 6 เพศ จำแนกตามภูมิภาค

เพศ		กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	รวม
		(n=555)	(n=1,101)	(n=437)	(n=880)	(n=487)	
เพศชาย	จำนวน (ราย)	227	418	152	133	176	1,106
	ร้อยละ	40.90	37.97	34.78	15.11	36.14	31.97
เพศหญิง	จำนวน (ราย)	303	648	254	706	275	2,186
	ร้อยละ	54.59	58.86	58.12	80.23	56.47	63.18
อื่นๆ	จำนวน (ราย)	25	35	31	41	36	168
	ร้อยละ	4.50	3.18	7.09	4.66	7.39	4.86

อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 14.81 ปี โดยนักเรียนอายุ 13 ปี มีจำนวนมากที่สุด และเป็นกลุ่มที่มากที่สุด ใน กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ ร้อยละ 26.31, 22.98 และ 21.28 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีกลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี มากที่สุด ที่ร้อยละ 23.18 และ 20.74 ตามลำดับ ดังตาราง

ตาราง 7 อายุ จำแนกตามภูมิภาค

อายุ		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
12 ปี	จำนวน (ราย)	109	140	52	51	24	376
	ร้อยละ	19.64	12.72	11.90	5.80	4.93	10.87
13 ปี	จำนวน (ราย)	146	253	93	99	70	661
	ร้อยละ	26.31	22.98	21.28	11.25	14.37	19.10
14 ปี	จำนวน (ราย)	69	214	55	153	95	586
	ร้อยละ	12.43	19.44	12.59	17.39	19.51	16.94
15 ปี	จำนวน (ราย)	34	123	83	170	85	495
	ร้อยละ	6.13	11.17	18.99	19.32	17.45	14.31
16 ปี	จำนวน (ราย)	55	82	59	204	101	501
	ร้อยละ	9.91	7.45	13.50	23.18	20.74	14.48
17 ปี	จำนวน (ราย)	105	223	36	172	93	629
	ร้อยละ	18.92	20.25	8.24	19.55	19.10	18.18
18 ปี	จำนวน (ราย)	37	66	59	31	19	212
	ร้อยละ	6.67	5.99	13.50	3.52	3.90	6.13

ระดับการศึกษาปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีมากกว่าตอนปลายเพียงเล็กน้อย เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 61.44, 63.58 และ 52.86 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 58.86 และ 56.47 ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่า ในภาพรวมมีสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในทุกระดับชั้นใกล้เคียงกัน โดยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 20 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 18.35, 17.74, 15.60, 14.50 และ 13.78 ตามลำดับ ดังตาราง

ตาราง 8 ระดับการศึกษาปัจจุบัน จำแนกตามภูมิภาค

ระดับการศึกษา		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
ระดับ							
มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน (ราย)	341	700	231	362	212	1,846
	ร้อยละ	61.44	63.58	52.86	41.14	43.53	53.35
มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน (ราย)	214	401	206	518	275	1,614
	ร้อยละ	38.56	36.42	47.14	58.86	56.47	46.65

ระดับการศึกษา		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เชียงใหม่ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
มัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน (ราย)	174	257	114	85	62	692
	ร้อยละ	31.35	23.34	26.09	9.66	12.73	20.00
มัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน (ราย)	138	247	46	103	80	614
	ร้อยละ	24.86	22.43	10.53	11.70	16.43	17.75
มัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน (ราย)	29	196	71	174	70	540
	ร้อยละ	5.23	17.80	16.25	19.77	14.37	15.61
มัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน (ราย)	27	75	84	194	122	502
	ร้อยละ	4.86	6.81	19.22	22.05	25.05	14.51
มัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน (ราย)	72	74	40	217	74	477
	ร้อยละ	12.97	6.72	9.15	24.66	15.20	13.79
มัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน (ราย)	115	252	82	107	79	635

ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกภาคมีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง รองลงคือ กลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อน โดย กรุงเทพมหานครมีกลุ่มเด็กเก่งมากถึงร้อยละ 83 ส่วนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและภาคเหนือ มีกลุ่มเด็กเก่งรองลงมา ร้อยละ 74.77, 72.31, 56.49 และ 52.36 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มเด็กอ่อน พบมากที่สุดที่ ภาคเหนือ ร้อยละ 20.33 รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 11.63, 9.15, 6.36 และ 4.50 ตามลำดับ ดังตาราง

ตาราง 9 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) จำแนกตามภูมิภาค

ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เชียงใหม่ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
ผลการเรียนอยู่ใน กลุ่มเก่ง	จำนวน (ราย)	461	622	316	658	255	2,312
	ร้อยละ	83.06	56.49	72.31	74.77	52.36	66.82
ผลการเรียนอยู่ใน กลุ่มปานกลาง	จำนวน (ราย)	60	212	81	164	124	641
	ร้อยละ	10.81	19.26	18.54	18.64	25.46	18.53
ผลการเรียนอยู่ใน กลุ่มอ่อน	จำนวน (ราย)	25	128	40	56	99	348
	ร้อยละ	4.50	11.63	9.15	6.36	20.33	10.06
ไม่แสดงความคิดเห็น	จำนวน (ราย)	9	139	-	2	9	159
	ร้อยละ	1.62	12.62	-	0.23	1.85	4.60

หมายเหตุ : GPA 3.00 ขึ้นไป = กลุ่มเก่ง, 2.50-2.99 =กลุ่มปานกลาง, ต่ำกว่า 2.50 = กลุ่มอ่อน

ศาสนา เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกภาคนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 95.68, 96.82, 75.06, 98.18 และ 90.97 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตาราง 10 การนับถือศาสนาจำแนกตามภูมิภาค

ศาสนา	กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม	
พุทธ	จำนวน (ราย)	531	1,066	328	864	443	3,232
	ร้อยละ	95.68	96.82	75.06	98.18	90.97	93.41
คริสต์	จำนวน (ราย)	10	15	4	14	40	83
	ร้อยละ	1.80	1.36	0.92	1.59	8.21	2.40
อิสลาม	จำนวน (ราย)	12	16	105	-	2	135
	ร้อยละ	2.16	1.45	24.03	-	0.41	3.90
อื่นๆ	จำนวน (ราย)	2	4	-	2	2	10
	ร้อยละ	0.36	0.36	-	0.23	0.41	0.29

กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร, ภาคกลาง, ภาคใต้, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า เกือบทุกภาคกลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจกับกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านกีฬามากที่สุด ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างภาคใต้ที่ให้ความสนใจกับกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 29.52) ดังตาราง

ตาราง 11 กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ จำแนกตามภูมิภาค

กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ	กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เฉียง เหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม	
ด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์	จำนวน (ราย)	100	197	129	170	78	674
	ร้อยละ	18.02	17.89	29.52	19.32	16.02	19.48
ด้านภาษา	จำนวน (ราย)	65	124	37	107	54	387
	ร้อยละ	11.71	11.26	8.47	12.16	11.09	11.18
ด้านคอมพิวเตอร์ /เทคโนโลยี / เกมส์ออนไลน์	จำนวน (ราย)	96	164	62	130	67	519
	ร้อยละ	17.30	14.90	14.19	14.77	13.76	15.00
ด้านเกษตรกรรม	จำนวน (ราย)	5	35	8	42	16	106
	ร้อยละ	0.90	3.18	1.83	4.77	3.29	3.06
ด้านการอนุรักษ์/ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน (ราย)	18	54	46	47	26	191
	ร้อยละ	3.24	4.90	10.53	5.34	5.34	5.52
ด้านผู้นำ	จำนวน (ราย)	8	22	11	28	12	81
	ร้อยละ	1.44	2.00	2.52	3.18	2.46	2.34
ด้านศิลปะ /วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา	จำนวน (ราย)	30	60	12	48	32	182
	ร้อยละ	5.41	5.45	2.75	5.45	6.57	5.26
ด้านดนตรี	จำนวน (ราย)	67	99	24	61	50	301

กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก	เหนือ	รวม	
	(n=555)	(n=1,101)	(n=437)	เฉียงเหนือ (n=880)	(n=487)		
ด้านกีฬา	ร้อยละ	12.07	8.99	5.49	6.93	10.27	8.70
	จำนวน (ราย)	115	243	72	171	118	719
ด้านสุนทรภาพการ/นาฏศิลป์/ กิจกรรมเข้าจังหวะ	ร้อยละ	20.72	22.07	16.48	19.43	24.23	20.78
	จำนวน (ราย)	48	99	34	67	32	280
อื่นๆ	ร้อยละ	8.65	8.99	7.78	7.61	6.57	8.09
	จำนวน (ราย)	3	4	2	9	2	20
	ร้อยละ	0.54	0.36	0.46	1.02	0.41	0.58

สถานภาพของบิดา มารดา เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า สถานภาพของบิดา มารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในทุกภาค คือ อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 58.56, 71.93, 67.73, 63.64 และ 63.66 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตาราง 12 สถานภาพของบิดา มารดา จำแนกตามภูมิภาค

สถานภาพของบิดา มารดา		กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก	เหนือ	รวม
		(n=555)	(n=1,101)	(n=437)	เฉียงเหนือ (n=880)	(n=487)	
อยู่ด้วยกัน	จำนวน (ราย)	325	792	296	560	310	2,283
	ร้อยละ	58.56	71.93	67.73	63.64	63.66	65.98
แยกกันอยู่	จำนวน (ราย)	99	104	30	78	50	361
	ร้อยละ	17.84	9.45	6.86	8.86	10.27	10.43
หย่าร้าง/แยกทางกัน	จำนวน (ราย)	101	166	78	187	99	631
	ร้อยละ	18.20	15.08	17.85	21.25	20.33	18.24
บิดาเสียชีวิต	จำนวน (ราย)	25	26	22	50	23	146
	ร้อยละ	4.50	2.36	5.03	5.68	4.72	4.22
มารดาเสียชีวิต	จำนวน (ราย)	5	11	6	5	5	32
	ร้อยละ	0.90	1.00	1.37	0.57	1.03	0.92
ทั้งบิดาและ มารดาเสียชีวิต	จำนวน (ราย)	-	2	5	-	-	7
	ร้อยละ	-	0.18	1.14	-	-	0.20

ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกภาคพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (ร้อยละ 57.48, 71.66, 66.59, 55.23 และ 60.16 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตารางที่ 13 ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร จำแนกตามภูมิภาค

ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
อยู่กับบิดาและมารดา	จำนวน (ราย)	319	789	291	486	293	2,178
	ร้อยละ	57.48	71.66	66.59	55.23	60.16	62.95
อยู่ลำพังกับบิดา	จำนวน (ราย)	40	54	19	28	23	164
	ร้อยละ	7.21	4.90	4.35	3.18	4.72	4.74
อยู่ลำพังกับมารดา	จำนวน (ราย)	100	135	66	124	78	503
	ร้อยละ	18.02	12.26	15.10	14.09	16.02	14.54
อยู่กับพี่/น้อง (ไม่ได้อยู่กับบิดา/มารดา)	จำนวน (ราย)	8	9	5	14	9	45
	ร้อยละ	1.44	0.82	1.14	1.59	1.85	1.30
อยู่กับญาติผู้ใหญ่/ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)	จำนวน (ราย)	84	105	50	209	70	518
	ร้อยละ	15.14	9.54	11.44	23.75	14.37	14.97
อยู่กับเพื่อน/คนรู้จัก	จำนวน (ราย)	-	4	-	5	8	17
	ร้อยละ	-	0.36	-	0.57	1.64	0.49
พักอยู่คนเดียว	จำนวน (ราย)	4	4	6	13	4	31
	ร้อยละ	0.72	0.36	1.37	1.48	0.82	0.90
อื่นๆ	จำนวน (ราย)	-	1	-	1	2	4
	ร้อยละ	-	0.09	-	0.11	0.41	0.12

ฐานะครอบครัว เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกภาคครอบครัวมีรายได้ปานกลาง (ร้อยละ 81.44, 83.02, 80.09, 71.93 และ 78.64 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตาราง 14 ฐานะครอบครัว จำแนกตามภูมิภาค

ฐานะครอบครัว		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
ครอบครัว รายได้น้อย	จำนวน (ราย)	69	122	59	225	94	569
	ร้อยละ	12.43	11.08	13.50	25.57	19.30	16.45
ครอบครัว รายได้ปานกลาง	จำนวน (ราย)	452	914	350	633	383	2,732
	ร้อยละ	81.44	83.02	80.09	71.93	78.64	78.96
ครอบครัว รายได้ดี	จำนวน (ราย)	34	65	28	22	10	159
	ร้อยละ	6.13	5.90	6.41	2.50	2.05	4.60

หมายเหตุ : ฐานะของครอบครัว ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ แต่ให้ตอบตามความรู้สึกของนักเรียนเอง

เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ พบว่า เพื่อนที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกภาคมักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ คือ เพื่อนในโรงเรียน (ร้อยละ 90.09, 93.10, 89.47, 91.36 และ 92.81 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตาราง 15 เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ จำแนกตามภูมิภาค

เพื่อนที่มักคุ้นและ พูดคุยกันเป็นประจำ		กทม. (n=555)	กลาง (n=1,101)	ใต้ (n=437)	ตะวันออกเฉียงเหนือ (n=880)	เหนือ (n=487)	รวม
เพื่อนในโรงเรียน	จำนวน (ราย)	500	1,025	391	804	452	3,172
	ร้อยละ	90.09	93.10	89.47	91.36	92.81	91.68
เพื่อนนอกรั้วโรงเรียน	จำนวน (ราย)	36	50	28	54	23	191
	ร้อยละ	6.49	4.54	6.41	6.14	4.72	5.52
เพื่อนในสื่อออนไลน์	จำนวน (ราย)	15	21	18	15	7	76
	ร้อยละ	2.70	1.91	4.12	1.70	1.44	2.20
อื่นๆ	จำนวน (ราย)	4	5	-	7	5	21
	ร้อยละ	0.72	0.45	-	0.80	1.03	0.61

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามขนาดโรงเรียน

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขนาด ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 98 ราย (ร้อยละ 2.83) ขนาดกลาง จำนวน 663 ราย (ร้อยละ 19.16) ขนาดใหญ่ จำนวน 547 ราย (ร้อยละ 15.81) และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 2,152 ราย (ร้อยละ 62.20) ดังตาราง มีผล การศึกษาต่อไปนี้

ตาราง 16 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามขนาดโรงเรียน (n=3,460)

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เล็ก	98	2.83
กลาง	663	19.16
ใหญ่	547	15.81
ใหญ่พิเศษ	2,152	62.20

หมายเหตุ การแบ่งขนาดโรงเรียน

ขนาดเล็ก ตั้งแต่ 499 คนลงมา

ขนาดใหญ่ 1,000-1,499 คน

ขนาดกลาง 500-999 คน,

ขนาดใหญ่พิเศษ ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

เพศ : กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของเกือบทุกขนาดโรงเรียนเป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กที่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.06) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 46.94)

อายุ : กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางมีอายุ 15 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 25.51 และ 23.53 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีอายุ 17 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 21.39) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีอายุ 13 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 20.86)

ระดับการศึกษาปัจจุบัน : กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของเกือบทุกขนาดโรงเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 57.16)

ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) : กลุ่มตัวอย่างของเกือบทุกขนาดโรงเรียนมีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง มากที่สุด ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กจะมีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อนมากที่สุด (ร้อยละ 29.59)

ศาสนา : โรงเรียนขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกขนาดโรงเรียนนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 100.00, 93.82, 94.88 และ 92.61 ตามลำดับ)

กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ : กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางให้ความสนใจกับกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านกีฬามากที่สุด (ร้อยละ 58.16 และ 28.51 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษให้ความสนใจกับกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 21.21 และ 22.17 ตามลำดับ)

สถานภาพของบิดา มารดา เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า สถานภาพของบิดา มารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในทุกขนาดโรงเรียน คือ อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 91.84, 58.67, 66.18 และ 67.01 ตามลำดับ)

ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกขนาดโรงเรียนพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (ร้อยละ 90.82, 54.00, 63.99 และ 64.17 ตามลำดับ)

ฐานะครอบครัว เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของทุกขนาดโรงเรียนครอบครัวมีรายได้ปานกลาง (ร้อยละ 88.78, 67.42, 78.61 และ 82.16 ตามลำดับ)

เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า เพื่อนที่กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่ของทุกขนาดโรงเรียนมักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ คือ เพื่อนในโรงเรียน (ร้อยละ 95.92, 91.55, 93.78 และ 90.99 ตามลำดับ) ดังตาราง

ตาราง 17 ข้อมูลส่วนบุคคลแบ่งตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ								
- เพศชาย	52	53.06	218	32.88	172	31.44	664	30.86
- เพศหญิง	46	46.94	421	63.5	343	62.71	1376	63.94
- อื่นๆ	-	-	24	3.62	32	5.85	112	5.2
อายุ								
- 12 ปี	10	10.2	51	7.69	45	8.23	270	12.55
- 13 ปี	18	18.37	88	13.27	106	19.38	449	20.86
- 14 ปี	8	8.16	75	11.31	102	18.65	401	18.63
- 15 ปี	25	25.51	156	23.53	76	13.89	238	11.06
- 16 ปี	17	17.35	126	19	46	8.41	312	14.5
- 17 ปี	18	18.37	124	18.7	117	21.39	370	17.19
- 18 ปี	2	2.04	43	6.49	55	10.05	112	5.2
ระดับการศึกษา								
- มัธยมศึกษาตอนต้น	57	58.16	284	42.84	302	55.21	1203	55.9
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	41	41.84	379	57.16	245	44.79	949	44.1
ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)*								
- ผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง	19	19.39	369	55.66	321	58.68	1603	74.49
- ผลการเรียนอยู่ในกลุ่มปานกลาง	27	27.55	150	22.62	144	26.33	320	14.87
- ผลการเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อน	29	29.59	90	13.57	79	14.44	150	6.97
- ไม่แสดงความคิดเห็น	23	23.47	54	8.14	3	0.55	79	3.67
ศาสนา								
- พุทธ	98	100	622	93.82	519	94.88	1993	92.61
- คริสต์	-	-	38	5.73	6	1.1	39	1.81
- อิสลาม	-	-	2	0.3	22	4.02	111	5.16
- อื่นๆ (เช่น ไม่นับถือศาสนา, นับถือตนเอง เป็นต้น)	-	-	1	0.15	-	-	9	0.42
กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ								

	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์	11	11.22	70	10.56	116	21.21	477	22.17
- ด้านภาษา	5	5.1	71	10.71	38	6.95	273	12.69
- ด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ ออนไลน์	3	3.06	92	13.88	81	14.81	343	15.94
- ด้านเกษตรกรรม	5	5.1	32	4.83	17	3.11	52	2.42
- ด้านการอนุรักษ์/ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4	4.08	34	5.13	40	7.31	113	5.25
- ด้านผู้นำ	8	8.16	13	1.96	12	2.19	48	2.23
- ด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา	1	1.02	36	5.43	30	5.48	115	5.34
- ด้านดนตรี	3	3.06	67	10.11	47	8.59	184	8.55
- ด้านกีฬา	57	58.16	189	28.51	109	19.93	364	16.91
- ด้านสหวิทยาการ/นาฏศิลป์/กิจกรรม เข้าจังหวะ	1	1.02	57	8.6	55	10.05	167	7.76
- อื่นๆ (เช่น ไม่มีความสามารถพิเศษ, ทำอาหาร เป็นต้น)	-	-	2	0.3	2	0.37	16	0.74
สถานภาพของบิดา มารดา								
- อยู่ด้วยกัน	90	91.84	389	58.67	362	66.18	1442	67.01
- แยกกันอยู่	4	4.08	99	14.93	52	9.51	206	9.57
- หย่าร้าง/แยกทางกัน	4	4.08	138	20.81	105	19.2	384	17.84
- บิดาเสียชีวิต	-	-	32	4.83	17	3.11	97	4.51
- มารดาเสียชีวิต	-	-	5	0.75	9	1.65	18	0.84
- ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	-	-	-	-	2	0.37	5	0.23
ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับใคร								
- อยู่กับบิดาและมารดา	89	90.82	358	54	350	63.99	1381	64.17
- อยู่ลำพังกับบิดา	2	2.04	38	5.73	27	4.94	97	4.51
- อยู่ลำพังกับมารดา	2	2.04	110	16.59	82	14.99	309	14.36
- อยู่กับพี่/น้อง (ไม่ได้อยู่กับบิดา/ มารดา)	0	-	11	1.66	5	0.91	29	1.35
- อยู่กับญาติผู้ใหญ่/ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่ บิดา/มารดา)	5	5.1	135	20.36	76	13.89	302	14.03
- อยู่กับเพื่อน/คนรู้จัก	0	-	7	1.06	3	0.55	7	0.33
- พักอยู่คนเดียว	-	-	3	0.45	4	0.73	24	1.12
- อื่นๆ (เช่น มูลนิธิ, วัด เป็นต้น)	-	-	1	0.15	-	-	3	0.14

	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฐานะครอบครัว**								
- ครอบครัวรายได้น้อย	9	9.18	201	30.32	96	17.55	263	12.22
- ครอบครัวรายได้ปานกลาง	87	88.78	447	67.42	430	78.61	1768	82.16
- ครอบครัวรายได้ดี	2	2.04	15	2.26	21	3.84	121	5.62
เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ								
- เพื่อนในโรงเรียน	94	95.92	607	91.55	513	93.78	1958	90.99
- เพื่อนนอกรั้วโรงเรียน	3	3.06	42	6.33	25	4.57	121	5.62
- เพื่อนในสื่อออนไลน์	1	1.02	12	1.81	8	1.46	55	2.56
- อื่นๆ (เช่น เพื่อนทั้งในโรงเรียน นอก โรงเรียนและในสื่อออนไลน์ เป็นต้น)	0	0	2	0.3	1	0.18	18	0.84

หมายเหตุ

* ผลการเรียนเฉลี่ย : GPA 3.00 ขึ้นไป = กลุ่มเก่ง, 2.50 - 2.99 = กลุ่มปานกลาง, ต่ำกว่า 2.50 = กลุ่มอ่อน

** ฐานะของครอบครัว : ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ แต่ให้ตอบตามความรู้สึกของนักเรียนเอง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย อายุ 12 – 18 ปี

ในส่วนของการวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หัวข้อหลัก คือ

1. การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิต 5 พลัง จำนวน 5 พลัง
2. การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตรายข้อ จำนวน 48 ข้อ

ทั้งนี้จำแนกผลการวิเคราะห์ 3 ระดับ คือ ระดับภาพรวมทั้งประเทศ ระดับภูมิภาคและขนาดโรงเรียน

3.2 การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิต 5 พลัง

3.2.1 ต้นทุนชีวิต 5 พลังในภาพรวมระดับประเทศ

ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทยโดยรวม มีคะแนนร้อยละ 65.83 ($M = 1.974, SD = 0.892$) กล่าวคือมีต้นทุนชีวิตผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลรายพลัง จำนวน 5 พลัง ได้แก่ 1) พลังตัวตน 2) พลังครอบครัว 3) พลังสร้างปัญญา 4) พลังเพื่อนและกิจกรรม และ 5) พลังชุมชน พบว่า พลังครอบครัวเป็นพลังที่เข้มแข็งที่สุด ($M = 2.209, SD = 0.601$) และพลังด้านชุมชนเป็นพลังที่อ่อนแอที่สุด ($M = 1.615, SD = 0.072$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 18

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน จำนวน 5 ด้าน ($n = 3,460$)

ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ร้อยละ	M	SD
พลังตัวตน	68.68	2.060	0.441
พลังครอบครัว	73.64	2.209	0.601
พลังสร้างปัญญา	65.92	1.978	0.501
พลังเพื่อนและกิจกรรม	64.12	1.924	0.557
พลังชุมชน	53.84	1.615	0.672
ภาพรวม	65.83	1.974	0.892

 ไม่ผ่านเกณฑ์ ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง ผ่านเกณฑ์ ระดับดี ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

3.2.2 ผลต้นทุนชีวิต 5 พลังในระดับภูมิภาค

เมื่อพิจารณาต้นทุนชีวิตทั้ง 5 พลังตามภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 ภาค พบว่า ค่าร้อยละของตัวชี้วัดในพลังนั้นๆ มีค่าร้อยละต่ำสุดในทุกภาคคือ **พลังชุมชน** โดย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ และภาคกลาง มีร้อยละของคะแนนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 50.02, 50.74, 54.46 และ 55.61 ตามลำดับ) ส่วนภาคใต้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60.36)

ในขณะที่**พลังครอบครัว** ในทุกภาคได้รับการประเมินดีที่สุด อยู่ในเกณฑ์ดี โดยภาคใต้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ร้อยละ 78.61 รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 75.04, 71.92, 71.62 และ 71.42 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับ**พลังตัวตน** ที่รับการประเมินที่ดีรองลงมาในทุกภาค โดยภาคใต้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ร้อยละ 72.34 มีระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ดี

ส่วนภาคอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามความเข้มแข็งของต้นทุนชีวิตทั้ง 5 พลัง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังตาราง

ตาราง 19 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน 5 พลัง แบ่งตามภูมิภาค

	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ
พลังตัวตน	66.28 2	69.84 2	72.34 2	67.59 2	67.46 2
พลังครอบครัว	71.42 1	75.04 1	78.61 1	71.92 1	71.62 1
พลังสร้างปัญญา	63.34 4	67.37 3	71.10 3	64.18 3	64.10 3
พลังเพื่อนและกิจกรรม	63.99 3	65.18 4	69.97 4	60.30 4	63.55 4
พลังชุมชน	50.74 5	55.61 5	60.36 5	50.02 5	54.46 5
รวม	63.59	67.19	70.81	63.69	64.73

■ ไม่ผ่านเกณฑ์
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

3.2.3 ผลต้นทุนชีวิต 5 พลังในจำแนกตามขนาดโรงเรียน

เมื่อพิจารณาต้นทุนชีวิตทั้ง 5 พลังของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า พลังครอบครัวได้รับค่าร้อยละของคะแนนมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 71.52, 75.04 และ 74.23 ตามลำดับ) มีเพียงกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กเท่านั้นที่พลังสร้างปัญญาได้รับค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ร้อยละ 68.37) นอกจากนี้ พลังชุมชนได้รับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดทั้ง 4 ขนาดโรงเรียน (ร้อยละ 62.29, 54.96, 56.68 และ 52.39 ตามลำดับ)

ตาราง 20 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน 5 พลัง แบ่งตามขนาดโรงเรียน

ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
พลังตัวตน	68.34 2	65.64 2	69.60 2	69.39 2
พลังครอบครัว	67.05 3	71.52 1	75.04 1	74.23 1
พลังสร้างปัญญา	68.37 1	65.09 3	66.79 3	65.85 3
พลังเพื่อนและกิจกรรม	66.21 4	62.14 4	65.69 4	64.24 4
พลังชุมชน	62.29 5	54.96 5	56.68 5	52.39 5
รวม	66.86	64.28	67.22	65.91

■ ไม่ผ่านเกณฑ์
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

3.3 การวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยรายข้อ

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยรายข้อ ภาพรวมทั้งประเทศ

การวิเคราะห์รายข้อ จำนวน 48 ข้อ (ดูภาคผนวก) เป็นการวิเคราะห์โดยละเอียดเพื่อแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มการตอบข้อคำถามรายข้อในลักษณะใด ผลการวิเคราะห์พบว่า ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 5 อันดับแรก เกือบทั้งหมดอยู่ในด้านพลังชุมชน คือ ข้อที่ 42 “ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน” ข้อที่ 44 “ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน” ข้อที่ 45 “ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ” ข้อที่ 42 “ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน” เป็นข้อคำถามที่มีความอ่อนแออยู่ในสามลำดับแรก ตามลำดับ ส่วนข้อที่ 47 “ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่อง และดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม” อยู่ในลำดับที่ห้า โดยมีเพียงข้อเดียวที่อยู่ในด้านพลังสร้างปัญญา คือ ข้อที่ 34 “ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ” ซึ่งมีความอ่อนแออยู่ในลำดับที่ห้า รายละเอียดปรากฏดังตาราง

ตาราง 21 ต้นทุนชีวิตของเยาวชนที่อ่อนแอ ภาพรวมทั้งประเทศ

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชนที่อ่อนแอ	รวม (ร้อยละ)
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	44.16
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ	46.39
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	49.16
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ	49.50
47	ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่อง และดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม	50.65

■ ไม่ผ่านเกณฑ์ ■ ผ่านเกณฑ์ระดับปานกลาง ■ ผ่านเกณฑ์ระดับดี ■ ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก

ส่วนต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 อันดับแรก พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความเข้มแข็งมากที่สุดในพลังตัวตน คือ ข้อที่ 10 ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี) รองลงมา “ส่วนใหญ่อยู่ในด้านพลังครอบครัว คือ ข้อที่ 19 “ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง” ข้อที่ 18 “ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ และ ข้อที่ 21 ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำ ส่วนข้อที่ 28 ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง พลัง และ ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น อยู่ในพลังสร้างปัญญา ดังตาราง

ตาราง 22 ต้นทุนชีวิตของเยาวชนที่มีความเข้มแข็ง ภาพรวมทั้งประเทศ

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	รวม (ร้อยละ)
10	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)	84.34
19	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง	82.46
28	ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น	80.84
18	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้	79.11
21	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม	78.91

■ ไม่ผ่านเกณฑ์ ■ ผ่านเกณฑ์ระดับปานกลาง ■ ผ่านเกณฑ์ระดับดี ■ ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก

3.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยรายข้อ จำแนกตามภูมิภาค

วิเคราะห์ระดับต้นทุนชีวิตรายตัวชี้วัดทั้ง 48 ข้อตามรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนข้อที่ “ไม่ผ่านเกณฑ์” มากที่สุด คือ 17 ข้อ รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 ข้อ, ภาคเหนือ จำนวน 15 ข้อ ภาคกลาง จำนวน 12 ข้อ และภาคใต้ จำนวน 8 ข้อ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุดในทุกภาค 5 ลำดับแรกของแต่ละภาค พบว่า มี 2 ข้อที่ทุกภาคมีเหมือนกัน คือ ข้อ 44 “การได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน” และ ข้อที่ 45 “ฉันร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ” นอกจากนี้ ข้อที่ 42 “ฉันมีเพื่อนบ้านที่สนใจและให้กำลังใจฉัน” ทุกภาคมีเหมือนกัน ยกเว้น ภาคเหนือ ส่วน ข้อที่ 34 “ฉันสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ” ยกเว้น ภาคใต้ สุดท้าย ข้อที่ 47 “ฉันมีเพื่อนบ้านคอยสอดส่องและดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม” มีเกือบทุกภาคมีเช่นกัน ยกเว้น ตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตาราง

ตาราง 23 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามภูมิภาค

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	กรุงเทพฯ (ร้อยละ)	กลาง (ร้อยละ)	ใต้ (ร้อยละ)	ตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	เหนือ (ร้อยละ)
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	41.02 ①	47.08 ①	53.09 ②	37.61 ①	44.97 ①
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ	42.52 ②	48.41 ②	52.17 ①	41.78 ②	49.35 ③
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	45.89 ③	50.41 ④	55.53 ③	45.00 ④	
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ	48.77 ⑤	52.13 ⑤		43.14 ③	48.25 ②
47	ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่อง และดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม	47.75 ④	49.32 ③	57.21 ④		50.92 ④
30	ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน			57.21 ⑤		51.06 ⑤
32	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ				46.70 ⑤	

ไม่ผ่านเกณฑ์
 ผ่านเกณฑ์ระดับปานกลาง
 ผ่านเกณฑ์ระดับดี
 ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 ลำดับแรกของแต่ละภาค พบว่า มี 3 ข้อ ที่ทุกภาคมีเหมือนกัน คือ ข้อที่ 10 “ฉันกล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)” ข้อที่ 19 “ฉันรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง” และข้อที่ 28 “ฉันอยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น” ตามลำดับ ส่วนข้อมูล 21 “ฉันมีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม” ทุกภาคมีเหมือนกัน ยกเว้น กรุงเทพมหานคร และลำดับสุดท้าย คือ ข้อที่ 18 “ฉันมีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือด้านการเรียนรู้” พบร่วมกันใน กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ ดังตาราง

ตาราง 24 ต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามภูมิภาค

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	กรุงเทพฯ (ร้อยละ)	กลาง (ร้อยละ)	ใต้ (ร้อยละ)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (ร้อยละ)	เหนือ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 อันดับแรก							
10	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)	84.14 1	82.92 2	88.86 1	84.81 1	82.89 1	84.34 1
19	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง	79.46 2	82.95 1	86.96 2	82.35 2	80.90 2	82.46 2
28	ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น	78.32 3	80.17 4	83.45 4	82.27 3	80.29 3	80.84 3
18	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้	77.48 4	80.68 3	83.30 5			79.11 4
21	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม		79.65 5	84.82 3	78.64 5	77.75 4	78.91 5
8	ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น	76.40 5				76.73 5	
26	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม				79.43 4		
		 ไม่ผ่านเกณฑ์	 ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง	 ผ่านเกณฑ์ ระดับดี	 ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก		

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

หากพิจารณาในแต่ละตัวชี้วัดต้นทุนชีวิตทั้ง 48 ตัวชี้วัด พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนข้อที่ “ไม่ผ่านเกณฑ์” มากที่สุด คือ 15 ข้อ รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 12 ข้อ เท่ากัน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนข้อที่ “ไม่ผ่านเกณฑ์” เพียง 1 ข้อ เท่านั้น

เมื่อพิจารณาต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุดในทุกภาค 5 ลำดับแรกของแต่ละภาค พบว่า โดยข้อที่ 44 “ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน” เป็นตัวชี้วัดต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุดในเกือบทุกขนาดโรงเรียน มีเพียงโรงเรียนขนาดเล็กเท่านั้นที่ “ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่อง และดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม” เป็นตัวชี้วัดต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด ส่วนตัวชี้วัดที่มีความอ่อนแอลำดับรองลงมาในเกือบทุกขนาดโรงเรียนคือ ข้อที่ 45 ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ มีเพียงโรงเรียนขนาดเล็กเท่านั้นที่มีตัวชี้วัดอ่อนแอในลำดับที่สอง คือ ข้อที่ 42 “ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน” นอกจากนี้ 5 อันดับแรกที่อ่อนแอในแต่ละขนาดโรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในพลังชุมชนรองลงมาคือพลังสร้างปัญญา ดังตาราง

ตาราง 25 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	รวม
ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 5 อันดับแรก						
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	60.88 3	46.05 1	48.75 1	41.65 1	44.16 1
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ		48.11 2	50.52 2	44.01 2	46.39 2
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	60.20 2	49.67 4	53.32 5	47.44 3	49.16 3
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ		49.32 3	53.32 4	47.79 4	49.50 4
47	ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่อง และดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม	58.50 1	54.30	53.20 3	48.51 5	50.65 5
32	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ	62.93 5	50.43 5			
43	ฉัน รู้สึกว่าคนในชุมชนให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของเด็กและเยาวชน	61.90 4				
		ไม่ผ่านเกณฑ์	ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง	ผ่านเกณฑ์ ระดับดี	ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก	

ส่วนตัวชีวิตต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุดเมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า ข้อที่ “ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง” เป็นตัวชีวิตต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุดไนโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งมีคะแนนประเมินผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับดีมาก ส่วน “ฉัน เชื่อว่าการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก” เป็นตัวชีวิตต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็ก และ “ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)” เป็นตัวชีวิตต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด ไนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ดังตาราง

ตาราง 26 ต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุด 5 อันดับแรก จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
10	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)		79.89 2	83.61 2	86.60 1
19	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง		81.40 1	84.52 1	82.78 3
28	ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น			80.62 4	82.85 2
18	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้			80.50 5	80.39 4
21	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม		78.88 3	81.35 3	
26	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม	74.15 2	76.72 4		

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
1	ฉัน เชื่อว่าการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก	74.83 ①			
2	ฉัน ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมในสังคม เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพศชาย/หญิง/เพศทางเลือก เป็นต้น	73.81 ③			
24	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่เอาใจใส่ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้เรียนได้ดี	72.11 ④			
25	ฉัน รู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในสถาบันการศึกษา	72.11 ⑤			
16	ฉัน ได้รับความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ และการสนับสนุนในทางที่ดีจากครอบครัว		76.27 ⑤		
8	ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น				79.80 ⑤
	ไม่ผ่านเกณฑ์	ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง	ผ่านเกณฑ์ ระดับดี	ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก	

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยรายข้อในแต่ละพลัง

3.4.1 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอและเข้มแข็งในแต่ละพลังของภาพรวมทั้งประเทศ

ผลการศึกษาด้านต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชน เมื่อพิจารณาการตอบข้อคำถามของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพลัง ทำให้เห็นทั้งพลังที่มีความอ่อนแอและเข้มแข็งอยู่ในทุกพลัง เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมของประเทศ ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอมากที่สุด 3 อันดับแรกของแต่ละพลัง ได้ผลดังนี้

พลังตัวตน 3 ข้อที่อ่อนแอมากที่สุด คือข้อที่ 3 ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น (ร้อยละ 54.72) ข้อที่ 4 ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำให้ยาก(ร้อยละ 60.76) และ ข้อที่ 12 ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง (ร้อยละ 61.13) ตามลำดับ

พลังครอบครัว คือ ข้อที่ 23 ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทย์ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ (ร้อยละ 62.71) ข้อที่ 17 ฉัน ปรึกษาหารือและขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ (ร้อยละ 65.49) ข้อที่ 20 ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม (ร้อยละ 69.03)

พลังสร้างปัญญา ข้อที่ 34 ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทย์ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ มีความอ่อนแอมากที่สุด (ร้อยละ 49.5) รองลงมาคือ ข้อที่ 32 ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ (ร้อยละ 51.57) และ ข้อที่ 30 ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน (ร้อยละ 53.84) ตามลำดับ ซึ่งมีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งสามลำดับ

พลังเพื่อนและกิจกรรม ข้อที่มีความอ่อนแอทั้ง 3 อันดับแรกนั้น มีคะแนนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประกอบด้วย ข้อที่ 37 ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ (ร้อยละ 56.08) ข้อที่ 38 ฉัน ร่วม

กิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ (ร้อยละ 59.5) และ ข้อที่ 39 ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ (ร้อยละ 64.51) ตามลำดับ

พลังชุมชน มีความอ่อนแอมากที่สุด พบว่าไม่มีข้อใดผ่านเกณฑ์ โดยข้อที่ 44 ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน (ร้อยละ 44.16) มีคะแนนต่ำสุด ส่วนข้อที่ 45 ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ (ร้อยละ 46.39) และ ข้อที่ 42 ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน (ร้อยละ 49.16) มีคะแนนรองลงมา ดังตารางที่ 27

ตาราง 27 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่อ่อนแอ ของ 5 พลังต้นทุนชีวิต ภาพรวมทั้งประเทศ

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ร้อยละ
พลังตัวตน		68.68
3	ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น	54.72
4	ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำได้ยาก	60.76
12	ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง	61.13
พลังครอบครัว		73.64
23	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทย์ ทวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ	62.71
17	ฉัน ปรึกษาหารือและขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่	65.49
20	ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม	69.03
พลังสร้างปัญญา		65.92
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทย์ ทวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ	49.5
32	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ	51.57
30	ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน	53.84
พลังเพื่อนและกิจกรรม		64.12
37	ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ	56.08
38	ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ	59.5
39	ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ	64.51
พลังชุมชน		53.84
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	44.16
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ	46.39
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	49.16

■ ไม่ผ่านเกณฑ์
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

ในส่วนของ **ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนที่มีเข้มแข็ง** 3 ลำดับแรก เมื่อพิจารณาการตอบข้อคำถามของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพลัง พบว่า

พลังตัวตน ข้อที่ 10 ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี) (ร้อยละ 84.34) เป็นข้อที่มีคะแนนสูงที่สุดและอยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 8 ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น (ร้อยละ 77.65) และ ข้อที่ 5 ฉัน รับผิดชอบในสิ่งที่ฉันทำ (ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม) (ร้อยละ 73.64) ตามลำดับ

พลังครอบครัว ข้อที่มีความเข้มแข็งมากที่สุดและอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือ ข้อที่ 19 ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง (ร้อยละ 82.46) รองลงมาคือ ข้อที่ 18 ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ (ร้อยละ 79.11) และ ข้อที่ 21ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม (ร้อยละ 78.91) ตามลำดับ

พลังสร้างปัญญา ข้อที่ 28 ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น (ร้อยละ 80.84) มีความเข้มแข็งมากที่สุด และอยู่ในระดับดีมาก ส่วนข้อที่ 26 ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผลและมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม และ ข้อที่ 31 ฉัน รักและผูกพันกับสถาบันการศึกษาของฉัน มีคะแนนรองลงมา (ร้อยละ 77.66 และ 74.76) ตามลำดับ

พลังเพื่อนและกิจกรรม ข้อที่ 35 ฉัน มีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้ฉันทำดี (ร้อยละ 70.90) มีความเข้มแข็งมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ 36 ฉัน ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความชอบและพึงพอใจของตนเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป เป็นประจำ (ร้อยละ 68.47) และ ข้อที่ 40 ฉัน มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อที่สร้างสรรค์กับเพื่อน (ร้อยละ 65.30) ตามลำดับ

พลังชุมชน ข้อที่ 48 ฉัน มีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจากผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม (ร้อยละ 63.07) ส่วนข้อที่ 41 ฉัน มีญาติหรือผู้ใหญ่ นอกเหนือจากผู้ปกครองที่ฉันสามารถปรึกษาหารือและขอความช่วยเหลือได้อย่างสบายใจ และ ข้อที่ 46 ฉัน รู้สึกอบอุ่น มีความสุข และภูมิใจในวิถีชีวิตเมื่ออยู่ในชุมชนของฉัน (ร้อยละ 61.31และ 61.12) มีความเข้มแข็งรองลงมาตามลำดับ ดังตาราง

ตาราง 28 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เข้มแข็งของ 5 พลังต้นทุนชีวิต ภาพรวมทั้งประเทศ

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตที่เข้มแข็ง	ร้อยละ
พลังตัวตน		68.68
10	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)	84.34
8	ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น	77.65
5	ฉัน รับผิดชอบในสิ่งที่ฉันทำ (ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม)	73.64
พลังครอบครัว		73.64
19	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง	82.46
18	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้	79.11
21	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม	78.91

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตที่เข้มแข็ง	ร้อยละ
พลังสร้างปัญญา		65.92
28	ฉัน อยากรู้ให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น	80.84
26	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผลและมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม	77.66
31	ฉัน รักและผูกพันกับสถาบันการศึกษาของฉัน	74.76
พลังเพื่อนและกิจกรรม		64.12
35	ฉัน มีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้ฉันทำดี	70.90
36	ฉัน ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความชอบและพึงพอใจของตนเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป เป็นประจำ	68.47
40	ฉัน มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อที่สร้างสรรค์กับเพื่อน	65.30
พลังชุมชน		53.84
48	ฉัน มีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจากผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม	63.07
41	ฉัน มีญาติหรือผู้ใหญ่ นอกเหนือจากผู้ปกครองที่ฉันสามารถปรึกษาหารือและขอความช่วยเหลือได้อย่างสบายใจ	61.31
46	ฉัน รู้สึกอบอุ่น มีความสุข และภูมิใจในวิถีชีวิตเมื่ออยู่ในชุมชนของฉัน	61.12

ไม่ผ่านเกณฑ์
 ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
 ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
 ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

3.4.2 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอและเข้มแข็งในแต่ละพลังจำแนกตามภูมิภาค

เมื่อพิจารณาต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอกว่ามากที่สุดในแต่ละพลัง 3 อันดับแรกของแต่ละภาค มีข้อค้นพบดังนี้

พลังตัวตน แม้ค่าเฉลี่ยของร้อยละในภาพรวมของแต่ละภาคจะผ่านเกณฑ์ แต่มีหนึ่งข้อคำถามที่ทุกภาคมีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ คือ ข้อที่ 3 “ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น” โดย ภาคเหนือ และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่าคะแนนต่ำสุดที่ร้อยละ 51.54 และ 51.78 ส่วนอันดับรองลงมา คือ ข้อที่ 4 “ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำได้ยาก” โดยกรุงเทพมหานคร และภาคเหนือ ไม่ผ่านเกณฑ์ ที่คะแนนร้อยละ 59.28 และ 59.62 ตามลำดับ ส่วนภาคอื่นๆ คะแนนผ่านเกณฑ์เพียงเล็กน้อย ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ข้อที่ 12 “ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง” ซึ่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร ไม่ผ่านเกณฑ์ ที่คะแนนร้อยละ 58.79 และ 59.40 ตามลำดับ

พลังครอบครัว แม้ในภาพรวมจะมีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ในระดับดีทุกภาค แต่พบว่า ข้อที่ 23 “ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ” นั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีผลการวิเคราะห์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ที่ร้อยละ 58.67 และ 58.93 ตามลำดับ ส่วน ข้อที่ 17 “ฉัน ปรึกษาหารือ และขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็ก หรือเรื่องใหญ่” และ ข้อที่ 20 “ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม” มีผลการวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ตามลำดับ

พลังสร้างปัญญา โดยภาพรวมมีผลประเมินผ่านเกณฑ์ทุกภาค แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัดพบว่าหลายข้อไม่ผ่านเกณฑ์ โดยเฉพาะ 3 ตัวชี้วัดที่อ่อนแอมากที่สุด อันดับ 1 คือ ข้อที่ 34 “ฉันสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทย์ ทิวี่ สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ” โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนน้อยที่สุดร้อยละ 43.14 ส่วนภาคเหนือและกรุงเทพมหานคร มีคะแนนรองลงมาที่ 48.77 และ 48.25 ตามลำดับ อันดับรองลงมาคือ ข้อที่ 32 “ฉันอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนน้อยที่สุด (ร้อยละ 46.7) ส่วนลำดับที่ 3 คือ ข้อที่ 30 “ฉันทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน” กรุงเทพมหานครมีคะแนนน้อยที่สุดที่ร้อยละ 49.13

พลังเพื่อนและกิจกรรม ในภาพรวมผลประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับพอใช้ทุกภาค แต่เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า 2 ตัวชี้วัด เกือบทุกภาคไม่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นภาคใต้ ซึ่งตัวชี้วัดที่อ่อนแอที่สุด คือ ข้อที่ 37 “ฉันได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ” โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนน้อยที่สุดร้อยละ 49.55 รองลงคือ ภาคเหนือ กรุงเทพมหานคร และ ภาคกลาง ร้อยละ 56.67, 58.10 และ 57.42 ตามลำดับ ส่วนภาคใต้ผ่านเกณฑ์เพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 61.78) ส่วนอันดับรองลงมา คือ ข้อที่ 38 “ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ” ทุกภาคไม่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นภาคใต้ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนน้อยที่สุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ (ร้อยละ 58.32, 58.8, 58.83 และ 68.19 ตามลำดับ)

พลังชุมชน เป็นพลังที่มีภาพรวมอ่อนแอมากที่สุด เกือบทุกภาคมีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นภาคใต้ที่ผ่านเกณฑ์เพียง 0.36 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัดที่อ่อนแอมากที่สุด 3 อันดับแรก พบว่า ไม่มีข้อใดและไม่ภูมิภาคใดผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยตัวชี้วัดที่อ่อนแอมากที่สุดคือ ข้อที่ 44 “ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน” ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนต่ำที่สุดเพียง ร้อยละ 37.61 รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคกลาง และ ภาคใต้ (ร้อยละ 41.02, 44.97, 47.08, 53.09 ตามลำดับ) ตัวชี้วัดที่อ่อนแอมากรองลงมา คือ ข้อที่ 45 “ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ” และ ข้อที่ 42 “ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน” ตามลำดับ โดยทั้งสามข้อภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนต่ำที่สุด

ตาราง 29 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่อ่อนแอ ของ 5 พลังต้นทุนชีวิต แบ่งตามรายภาค

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	กรุงเทพฯ (ร้อยละ)	กลาง (ร้อยละ)	ใต้ (ร้อยละ)	ตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	เหนือ (ร้อยละ)
พลังตัวตน		66.28	69.84	72.34	67.59	67.46
3	ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น	55.38	56.71	58.35	51.78	51.54
4	ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำให้ยาก	59.28	62.37	60.64	60.38	59.62
12	ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง	59.40	62.70	61.71	58.79	63.24

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	กรุงเทพฯ (ร้อยละ)	กลาง (ร้อยละ)	ใต้ (ร้อยละ)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (ร้อยละ)	เหนือ (ร้อยละ)
พลังครอบครัว		71.42	75.04	78.61	71.92	71.62
23	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ	64.68	64.61	67.73	58.67	58.93
17	ฉัน ปรีกษาหารือ และขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็ก หรือเรื่องใหญ่	61.98	68.15	70.71	61.70	65.64
20	ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม	66.79	70.24	74.45	67.61	66.53
พลังสร้างปัญญา		63.34	67.37	71.1	64.18	64.1
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ	48.77	52.13	57.97	43.14	48.25
32	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ	50.39	53.74	57.97	46.7	51.06
30	ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน	49.13	56.74	57.21	52.05	52.91
พลังเพื่อนและกิจกรรม		63.99	65.18	69.97	60.3	63.55
37	ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ	57.42	58.10	61.78	49.55	56.67
38	ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ	58.8	58.83	68.19	57.12	58.32
39	ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ	64.5	65.88	70.48	60.38	63.52
พลังชุมชน		50.74	55.61	60.36	50.02	54.46
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	41.02	47.08	53.09	37.61	44.97
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ	42.52	48.41	52.17	41.78	49.35
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	45.89	50.41	55.53	45.00	51.88

■ ไม่ผ่านเกณฑ์
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
 ■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

ส่วนต้นทุนชีวิตที่มีความเข้มแข็งมากที่สุดในแต่ละพลัง 3 อันดับแรกของแต่ละภาค ดังนี้

พลังครอบครัว มีภาพรวมต้นทุนชีวิตที่เข้มแข็งที่สุด ข้อที่มี 19 “ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง” มีร้อยละของคะแนนมากที่สุดในทุกภาค และเกือบทุกภาคผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีมาก ซึ่งภาคใต้มีระดับคะแนนมากที่สุด (ร้อยละ 86.96) ส่วนกรุงเทพมหานครมีคะแนนน้อยที่สุดอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 79.46) ส่วนที่มีความเข้มแข็งรองลงมาคือ ข้อที่ 18 “ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือด้านการเรียนรู้” และ ข้อที่ 21 “ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม”

พลังตัวตน ข้อที่มีต้นทุนชีวิตคะแนนสูงที่สุด คือ ข้อที่ 10 “ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)” ซึ่งทุกภาคมีคะแนนในระดับดีมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 8 “ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น” และ ข้อที่ 5 “ฉัน รับผิดชอบในสิ่งที่ฉันทำ (ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม)”

พลังสร้างปัญญา จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวชี้วัดที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อที่ 28 “ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น” เกือบทุกภาคมีระดับคะแนนอยู่ในระดับดีมาก มีเพียงกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับดี ส่วนตัวชี้วัดที่มีคะแนนรองลงมา คือ ข้อที่ 26 “ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม” โดยภาคใต้มีคะแนนในระดับดีมาก ส่วนภาคอื่นมีคะแนนในระดับดี นอกจากนี้ ข้อที่ 24 “ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่เอาใจใส่ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้เรียนได้ดี” มีเพียงภาคเหนือที่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนภาคอื่นๆ มีคะแนนอยู่ในระดับดี

พลังเพื่อนและกิจกรรม ในภาพรวมผลประเมินผ่านเกณฑ์ในระดับพอใช้ทุกภาค แต่เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดพบว่า 2 ตัวชี้วัด ที่มีระดับคะแนนสูงสุด คือข้อที่ 35 และ 36 โดยภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีคะแนน ข้อที่ 35 “ฉัน มีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้ฉันทำดี” ที่เข้มข้นที่สุด และ รองลงมาคือ ข้อที่ 36 “ฉัน ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความชอบและพึงพอใจของตนเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป เป็นประจำ” ส่วนกรุงเทพมหานครมีคะแนนข้อที่ 36 สูงกว่า ข้อที่ 35 ส่วนภาคใต้พบว่า ตัวชี้วัดที่มีความเข้มข้นที่สุด คือ ข้อที่ 35 ส่วนรองลงมา คือ ข้อที่ 39 “ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ”

พลังชุมชน ตัวชี้วัดที่มีความเข้มข้นมากที่สุด คือ ข้อที่ 48 “ฉัน มีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจากผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม” โดยภาคใต้ มีคะแนนมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และ กรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ผ่านเกณฑ์ ส่วนตัวชี้วัดที่เข้มข้นรองลงมา คือ ข้อที่ 41 “ฉัน มีญาติหรือผู้ใหญ่ นอกเหนือจากผู้ปกครองที่ฉันสามารถปรึกษาหารือและขอความช่วยเหลือได้อย่างสบายใจ” และข้อที่ 46 “ฉัน รู้สึกอบอุ่น มีความสุข และภูมิใจในวิถีชีวิตเมื่ออยู่ในชุมชนของฉัน”

ตาราง 30 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เข้มแข็ง ของ 5 พลังต้นทุนชีวิต แบ่งตามรายภาค

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	กรุงเทพฯ (ร้อยละ)	กลาง (ร้อยละ)	ใต้ (ร้อยละ)	ตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ)	เหนือ (ร้อยละ)
พลังตัวตน		66.28	69.84	72.34	67.59	67.46
10	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)	84.14	82.92	88.86	84.81	82.89
8	ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น	76.40	77.29	79.71	78.37	76.73
5	ฉัน รับผิดชอบในสิ่งที่ฉันทำ (ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม)	69.19	74.17	76.20	75.34	72.14
พลังครอบครัว		71.42	75.04	78.61	71.92	71.62
19	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง	79.46	82.95	86.96	82.35	80.90
18	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้	77.48	80.68	83.30	78.11	75.50
21	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม	74.23	79.65	84.82	78.64	77.75

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	กรุงเทพฯ (ร้อยละ)	กลาง (ร้อยละ)	ใต้ (ร้อยละ)	ตะวันออก เฉียงเหนือ (ร้อยละ)	เหนือ (ร้อยละ)
พลังสร้างปัญญา		63.34	67.37	71.10	64.18	64.10
28	ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปัน ผู้อื่น	78.32	80.17	83.45	82.27	80.29
26	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม	74.47	78.11	81.69	79.43	73.44
24	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่เอาใจใส่ สนับสนุน และ ช่วยเหลือผู้เรียนได้ดี	70.75	75.08	78.87	72.58	67.35
พลังเพื่อนและกิจกรรม		63.99	65.18	69.97	60.30	63.55
35	ฉัน มีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้ฉัน ทำดี	67.21	71.96	76.43	68.52	72.01
36	ฉัน ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความชอบและพึง พอใจของตนเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป เป็นประจำ	69.49	70.72	70.40	63.94	68.65
40	ฉัน มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อที่สร้างสรรค์ กับเพื่อน	66.55	65.61	72.54	62.27	62.15
39	ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ	64.50	65.88	70.48	60.38	63.52
พลังชุมชน		50.74	55.61	60.36	50.02	54.46
48	ฉัน มีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจากผู้ปกครองที่เป็น แบบอย่างที่ดีให้ทำตาม	60.24	65.52	69.79	59.13	61.88
41	ฉัน มีญาติหรือผู้ใหญ่ นอกเหนือจากผู้ปกครองที่ฉัน สามารถปรึกษาหารือและขอความช่วยเหลือได้อย่าง สบายใจ	59.76	64.18	66.36	57.23	59.41
46	ฉัน รู้สึกอบอุ่น มีความสุข และภูมิใจในวิถีชีวิตเมื่ออยู่ ในชุมชนของฉัน	55.80	62.88	68.27	58.71	61.12

■ ไม่ผ่านเกณฑ์
■ ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
■ ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก

3.4.3 ต้นทุนชีวิตที่มีความอ่อนแอและเข้มแข็งในแต่ละพลังจำแนกตามขนาดโรงเรียน

เมื่อพิจารณาต้นทุนชีวิตในแต่ละพลังที่มีความอ่อนแอ 3 อันดับแรก ตามขนาดโรงเรียน ได้ผลการศึกษาดังนี้

พลังตัวตน ตัวชี้วัดที่ความอ่อนมากที่สุดเป็นลำดับที่หนึ่ง คือ ข้อที่ 3 “ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น” ซึ่งมีผลประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ในโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 53.59, 54.24, และ 54.60 ตามลำดับ) โรงเรียนส่วนขนาดเล็กผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.69) ส่วนตัวชี้วัดที่อ่อนแอรองลงมา คือ ข้อที่ 4 “ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำได้ยาก” ทุกขนาดโรงเรียนผ่านเกณฑ์

ในระดับปานกลาง ยกเว้นโรงเรียนขนาดกลางไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 59.63) ส่วนลำดับที่สาม คือ ข้อที่ 12 “ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือ ชัดแย้ง” โรงเรียนทุกขนาดผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง ยกเว้นโรงเรียนขนาดกลางไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 58.12)

พลังครอบครัว ตัวชี้วัดที่ความอ่อนแอมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ข้อที่ 23 “ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ” ทุกขนาด โรงเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง ยกเว้น โรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 57.52) ส่วนลำดับรองลงมา ข้อที่ 17 “ฉัน ปรึกษาหารือ และขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็ก หรือเรื่องใหญ่” และ ข้อที่ 20 “ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม” ทุกขนาด โรงเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

พลังสร้างปัญญา ตัวชี้วัดที่ความอ่อนแอมากที่สุด 3 ลำดับแรก โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่พิเศษ มีผลคะแนนประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ใน ระดับปานกลาง โดยตัวชี้วัดที่อ่อนแอที่สุดประกอบด้วย ข้อที่ 34 “ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ” ข้อที่ 32 “ฉัน อ่านหนังสือด้วยความ เพลิดเพลินเป็นประจำ” และ ข้อที่ 30 “ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน”

พลังเพื่อนและกิจกรรม ตัวชี้วัดที่ความอ่อนแอมากที่สุด 2 ลำดับแรก โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ มีผลคะแนนประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 37 “ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ” โดยโรงเรียนขนาดกลางมีผล การประเมินต่ำสุดรองลงมา คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กตามลำดับ (ร้อยละ 55.20, 55.24, 58.93 และ 64.63) ตัวชี้วัดที่มีความอ่อนแอลำดับที่สองคือ ข้อที่ 38 “ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือ ประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ” และ ข้อที่ 39 “ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ” ตามลำดับ

พลังชุมชน ปัญญา ตัวชี้วัดที่ความอ่อนแอมากที่สุด 3 ลำดับแรก โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ มีผลคะแนนประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ในระดับปานกลาง โดยตัวชี้วัดที่อ่อนแอที่สุดประกอบด้วย ข้อที่ 44 “ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มี คุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน” รองลงมาคือ ข้อที่ 45 “ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน เป็นประจำ” และ ข้อที่ 42 “ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน”

ตาราง 31 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน 5 พลังที่อ่อนแอที่สุด แบ่งตามขนาดโรงเรียน

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	รวม
	พลังตัวตน	68.34	65.64	69.60	69.39	68.68
3	ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น	67.69	53.59	54.24	54.60	54.72
4	ฉัน พูดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำให้ยาก	64.29	59.63	61.91	60.66	60.76
12	ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือชัดเจน	65.31	58.12	61.18	61.85	61.13

ข้อที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	รวม
	พลังครอบครัว	67.05	71.52	75.04	74.23	73.64
23	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ	64.97	57.67	63.80	63.88	62.71
17	ฉัน ปรัชญาหรือ และขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็ก หรือเรื่องใหญ่	65.31	64.56	67.64	65.24	65.49
20	ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม	67.35	67.42	69.41	69.50	69.03
	พลังสร้างปัญญา	68.37	65.09	66.79	65.85	65.92
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ	67.01	49.32	53.32	47.79	49.50
32	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ	62.93	50.43	53.93	50.81	51.57
30	ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน	63.61	52.44	55.39	53.44	53.84
	พลังเพื่อนและกิจกรรม	66.21	62.14	65.69	64.24	64.12
37	ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ	64.63	55.20	58.93	55.24	56.08
38	ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ	63.95	58.27	59.60	59.65	59.50
39	ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ	67.35	62.69	65.33	64.73	64.51
	พลังชุมชน	62.29	54.96	56.68	52.39	53.84
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	60.88	46.05	48.75	41.65	44.16
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ	63.95	48.11	50.52	44.01	46.39
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	60.2	49.67	53.32	47.44	49.16
	ไม่ผ่านเกณฑ์	ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง	ผ่านเกณฑ์ ระดับดี	ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก		

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานและคำถามการวิจัย

โครงการวิจัยนี้แบ่งการทดสอบสมมติฐานและการตอบคำถามการวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One – way anova) มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

จากตารางที่ 32 และ 33 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยพลังตัวตน พลังครอบครัว และพลังสร้างปัญญาของเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย ในขณะที่พลังเพื่อนและกิจกรรมและพลังชุมชนค่าเฉลี่ยของเพศชายมากกว่าเพศหญิง เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า เพศส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มพลังตัวตน ($p = .000$) พลังครอบครัว ($p = .039$) และพลังชุมชน ($p = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 31 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังตัวตน** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายแตกต่างจากเพศหญิง และด้าน**พลังชุมชน**ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศชายแตกต่างเพศหญิง และเพศอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพศ (n = 3,460)

	เพศชาย (n = 1,106)		เพศหญิง (n = 2,186)		อื่นๆ (n = 168)	
	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.019	0.489	2.084	0.415	2.023	0.403
พลังครอบครัว	2.177	0.596	2.229	0.602	2.164	0.609
พลังสร้างปัญญา	1.949	0.537	1.989	0.484	2.022	0.464
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.951	0.589	1.911	0.541	1.914	0.551
พลังชุมชน	1.734	0.674	1.558	0.666	1.586	0.628

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพศ (n = 3,460)

	SS	MS	F (2,3457)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	3.419	1.71	8.845	.000
ภายในกลุ่ม	668.13	0.193		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	2.336	1.168	3.237	.039
ภายในกลุ่ม	1,247.16	0.361		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	1.505	0.753	3.002	.050
ภายในกลุ่ม	866.496	0.251		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	1.224	0.612	1.972	.139
ภายในกลุ่ม	1,073.19	0.31		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	22.913	11.457	25.752	.000
ภายในกลุ่ม	1,537.95	0.445		

ตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยพลังตัวตนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามอายุที่เพิ่มมากขึ้น ($M = 1.961 - 2.203$) เช่นเดียวกับกับค่าเฉลี่ยพลังครอบครัว ($M = 2.197 - 2.265$) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยพลังสร้างปัญญาและค่าเฉลี่ยพลังชุมชนสูงสุดที่อายุ 12 ปี ($M = 2.059$ และ 1.756 ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า อายุส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (พลังตัวตน, $p = .000$, พลังครอบครัว, $p = .0466$, พลังสร้างปัญญา, $p = .002$, พลังเพื่อนและกิจกรรม, $p = .006$, และพลังชุมชน, $p = .000$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 35 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้านพลังตัวตนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 12 ปี, 13 ปี และ 15 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 16 - 18 ปี และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 14 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 12 ปี, 17 ปี และ 18 ปี เมื่อพิจารณาด้านพลังสร้างปัญหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 12 ปี และ 13 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 17 ปี นอกจากนี้ ด้านพลังชุมชนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 12 ปีแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 14-17 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 13 ปี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 17 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยพลังตัวตนและพลังครอบครัวในกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($M = 2.124$ และ 2.234 ตามลำดับ) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยพลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($M = 1.993, 1.936$ และ 1.662 ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า เฉพาะด้านพลังตัวตน ($p = .000$) พลังครอบครัว ($p = .025$) และพลังชุมชน ($p = .000$) เท่านั้น ที่ระดับการศึกษาส่งผลให้เกิดความแปรปรวนระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 37

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามอายุ (n = 3,460)

	12 ปี (n = 376)		13 ปี (n = 661)		14 ปี (n = 586)		15 ปี (n = 495)		16 ปี (n = 501)		17 ปี (n = 629)		18 ปี (n = 212)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	1.961	0.483	1.986	0.466	2.061	0.427	2.025	0.441	2.108	0.399	2.139	0.415	2.203	0.395
พลังครอบครัว	2.197	0.603	2.207	0.612	2.219	0.598	2.131	0.596	2.221	0.575	2.243	0.602	2.265	0.630
พลังสร้างปัญญา	2.059	0.537	2.014	0.516	1.959	0.484	1.952	0.484	1.980	0.482	1.929	0.496	1.970	0.515
พลังเพื่อนและ กิจกรรม	1.942	0.597	1.985	0.567	1.891	0.556	1.871	0.542	1.909	0.534	1.912	0.556	1.985	0.533
พลังชุมชน	1.756	0.673	1.697	0.655	1.583	0.661	1.567	0.648	1.584	0.657	1.543	0.696	1.601	0.715

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามอายุ (n = 3,460)

	SS	MS	F (6,3453)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	17.295	2.882	15.213	.000
ภายในกลุ่ม	654.254	0.189		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	4.625	0.771	2.138	.046
ภายในกลุ่ม	1,244.87	0.361		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	5.376	0.896	3.587	.002
ภายในกลุ่ม	862.625	0.25		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	5.579	0.93	3.004	.006
ภายในกลุ่ม	1,068.83	0.31		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	17.526	2.921	6.535	.000
ภายในกลุ่ม	1,543.34	0.447		

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 3,460)

	มัธยมศึกษาตอนต้น (n = 1,846)		มัธยมศึกษาตอนปลาย (n = 1,614)	
	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.004	0.461	2.124	0.408
พลังครอบครัว	2.188	0.607	2.234	0.593
พลังสร้างปัญญา	1.993	0.513	1.960	0.486
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.936	0.572	1.910	0.540
พลังชุมชน	1.662	0.664	1.562	0.676

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 3,460)

	SS	MS	F (1,3458)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	12.335	12.335	64.705	.000
ภายในกลุ่ม	659.214	0.191		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	1.812	1.812	5.023	.025
ภายในกลุ่ม	1,247.68	0.361		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	0.907	0.907	3.617	.057
ภายในกลุ่ม	867.094	0.251		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	0.558	0.558	1.798	.180
ภายในกลุ่ม	1,073.85	0.311		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	8.664	8.664	19.301	.000
ภายในกลุ่ม	1,552.20	0.449		

ตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยทุกด้านของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนเก่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ (พลังตัวตน, $M = 2.104$, พลังครอบครัว, $M = 2.262$, พลังสร้างปัญญา, $M = 2.017$, และพลังเพื่อนและกิจกรรม, $M = 1.939$ ตามลำดับ) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยพลังชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนอ่อนกลับมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($M = 1.614$) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า อายุส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านพลังชุมชน (พลังตัวตน, $p = .000$, พลังครอบครัว, $p = .000$, พลังสร้างปัญญา, $p = .002$, พลังเพื่อนและกิจกรรม, $p = .003$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 39 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังตัวตน พลังครอบครัว และพลังสร้างปัญญา** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน และ ด้าน**พลังเพื่อนและกิจกรรม** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มอ่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) (n = 3,301)

	กลุ่มเก่ง (n = 2,312)		กลุ่มปานกลาง (n = 641)		กลุ่มอ่อน (n = 348)	
	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.104	0.417	1.979	0.453	1.913	0.484
พลังครอบครัว	2.262	0.582	2.104	0.631	2.031	0.617
พลังสร้างปัญญา	2.017	0.485	1.889	0.508	1.822	0.542
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.939	0.546	1.903	0.561	1.836	0.607
พลังชุมชน	1.594	0.680	1.654	0.660	1.614	0.647

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) (n = 3,301)

	SS	MS	F (2,3298)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	16.235	8.118	43.533	.000
ภายในกลุ่ม	614.978	0.186		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	24.679	12.339	34.754	.000
ภายในกลุ่ม	1,170.94	0.355		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	17.033	8.516	34.607	.000
ภายในกลุ่ม	811.587	0.246		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	3.506	1.753	5.675	.003
ภายในกลุ่ม	1,018.68	0.309		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	1.834	0.917	2.024	.132
ภายในกลุ่ม	1,493.93	0.453		

ตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้านพลังครอบครัวของทุกศาสนายกเว้นอื่นๆ มีค่าสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆ (พุทธ, $M = 2.205$, คริสต์, $M = 2.236$, และอิสลาม) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ศาสนาส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านพลังตัวตน (ครอบครัว, $p = .000$, พลังสร้างปัญญา, $p = .009$, พลังเพื่อนและกิจกรรม, $p = .022$, และด้านพลังชุมชน, $p = .011$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 41 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post - hoc comparison) พบว่า ด้านพลังครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธ, คริสต์ และอิสลามแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาอื่นๆ นอกจากนี้ ด้าน

พลังเพื่อนและกิจกรรม ค่าเฉลี่ยของของกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่นับถืออิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามศาสนา (n = 3,460)

	พุทธ (n = 3,232)		คริสต์ (n = 83)		อิสลาม (n = 135)		อื่นๆ (n = 10)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.057	0.441	2.072	0.393	2.141	0.457	2.027	0.559
พลังครอบครัว	2.205	0.603	2.236	0.540	2.334	0.559	1.525	0.390
พลังสร้างปัญญา	1.976	0.502	1.916	0.491	2.084	0.471	1.655	0.535
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.919	0.558	1.898	0.483	2.065	0.559	1.800	0.711
พลังชุมชน	1.610	0.674	1.646	0.629	1.757	0.613	1.150	0.885

ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามศาสนา (3,460)

	SS	MS	F (3,3456)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	0.949	0.316	1.63	.180
ภายในกลุ่ม	670.6	0.194		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	6.904	2.301	6.4	.000
ภายในกลุ่ม	1,242.59	0.36		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	2.905	0.968	3.869	.009
ภายในกลุ่ม	865.096	0.25		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	2.996	0.999	3.222	.022
ภายในกลุ่ม	1,071.41	0.31		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	5.06	1.687	3.746	.011
ภายในกลุ่ม	1,555.80	0.45		

ตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้านพลังครอบครัวของทุกตามกิจกรรม/ความสามารถพิเศษมีค่าสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆ (คณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์, $M = 2.290$, ภาษา, $M = 2.217$, คอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์, $M = 2.188$, เกษตรกรรม, $M = 2.118$, การอนุรักษ์/ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, $M = 2.213$, ผู้นำ, $M = 2.356$, ศิลปะ/วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา, $M = 2.120$, ดนตรี, $M = 2.240$, กีฬา, $M = 2.148$, สันทนาการ/นาฏศิลป์/กิจกรรมเข้าจังหวะ, $M = 2.223$, และอื่นๆ, $M = 2.044$) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า กิจกรรม/ความสามารถพิเศษส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = .000$

รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 43 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังตัวตน**ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านผู้นำ แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านภาษา, ด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์, ด้านเกษตรกรรม, ด้านการอนุรักษ์/ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา, ด้านดนตรี, ด้านกีฬา, ด้านสันตนาการ/นาฏศิลป์/กิจกรรมเข้าจังหวะ และด้านอื่นๆ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์, ด้านเกษตรกรรม, ด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา, ด้านดนตรี, ด้านกีฬา และด้านสันตนาการ/นาฏศิลป์/กิจกรรมเข้าจังหวะ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านภาษาแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ /เทคโนโลยี /เกมส์ออนไลน์, ด้านเกษตรกรรม และด้านกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้าน**พลังครอบครัว** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้าน**พลังสร้างปัญญา** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์ และด้านกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้าน**พลังเพื่อนและกิจกรรม**ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และด้าน**พลังชุมชน** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านภาษาแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์และด้านกีฬา นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี/เกมส์ออนไลน์แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับด้านกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 42 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามกิจกรรม/ความสามารถพิเศษ (n = 3,460)

	คณิตศาสตร์/ ด้าน วิทยาศาสตร์ (n = 674)		ภาษา (n = 387)		คอมพิวเตอร์/ เทคโนโลยี/ เกมส์ออนไลน์ (n = 519)		เกษตรกรรม (n = 106)		การอนุรักษ์/ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (n = 191)		ผู้นำ (n = 81)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.178	0.409	2.104	0.419	1.997	0.448	1.917	0.481	2.082	0.377	2.301	0.426
พลังครอบครัว	2.290	0.578	2.217	0.597	2.188	0.606	2.118	0.617	2.213	0.579	2.356	0.579
พลังสร้างปัญญา	2.078	0.471	1.954	0.491	1.915	0.500	1.889	0.524	2.012	0.483	2.150	0.493
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.941	0.547	1.855	0.546	1.846	0.552	1.777	0.580	1.875	0.531	2.117	0.581
พลังชุมชน	1.648	0.672	1.442	0.671	1.542	0.674	1.612	0.622	1.639	0.670	1.790	0.736

	ศิลปะ/วัฒนธรรม/ ภูมิปัญญา (n = 182)		ดนตรี (n = 301)		กีฬา (n = 719)		สันตนาการ/ นาฏศิลป์/ กิจกรรมเข้าจังหวะ (n = 280)		อื่นๆ (n = 20)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.012	0.421	2.044	0.461	1.985	0.460	2.067	0.394	1.750	0.506
พลังครอบครัว	2.120	0.641	2.240	0.619	2.148	0.620	2.223	0.547	2.044	0.538
พลังสร้างปัญญา	1.972	0.501	1.977	0.503	1.944	0.530	1.942	0.469	1.882	0.508
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.934	0.543	2.004	0.542	1.987	0.574	1.914	0.537	1.700	0.668
พลังชุมชน	1.609	0.690	1.655	0.686	1.726	0.647	1.544	0.636	1.356	0.680

ตาราง 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามกิจกรรม/ความสามารถพิเศษ (n = 3,460)

	SS	MS	F (10,3449)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	25.562	2.556	13.648	.000
ภายในกลุ่ม	645.987	0.187		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	12.301	1.23	3.429	.000
ภายในกลุ่ม	1,237.19	0.359		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	13.885	1.388	5.607	.000
ภายในกลุ่ม	854.116	0.248		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	16.76	1.676	5.465	.000
ภายในกลุ่ม	1,057.65	0.307		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	29.759	2.976	6.704	.000
ภายในกลุ่ม	1,531.10	0.444		

ตารางที่.44 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้านพลังครอบครัวของสถานภาพของบิดา/มารดา ยกเว้นทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต มีค่าสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆ (อยู่ด้วยกัน, $M = 2.279$, แยกกันอยู่, $M = 2.053$, หย่าร้าง/แยกทางกัน, $M = 2.053$, บิดาเสียชีวิต, $M = 2.181$, และมารดาเสียชีวิต, $M = 2.254$) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า สถานภาพของบิดา/มารดาส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (พลังตัวตน, $p = .000$, พลังครอบครัว, $p = .000$, พลังสร้างปัญญา, $p = .001$, พลังเพื่อนและกิจกรรม, $p = .001$, และด้านพลังชุมชน, $p = .000$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 45 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังตัวตน**, **พลังครอบครัว** และ**พลังสร้างปัญญา** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดามีสถานภาพอยู่ด้วยกันแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดา มีสถานภาพแยกกันอยู่ และด้าน**พลังครอบครัว**, **พลังสร้างปัญญา** และ**พลังชุมชน** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดามีสถานภาพอยู่ด้วยกันยังแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดามีสถานภาพหย่าร้าง/แยกทางกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 44 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามสถานภาพของบิดา/มารดา (n = 3,460)

	อยู่ด้วยกัน (n = 2,283)		แยกกันอยู่ (n = 361)		หย่าร้าง/ แยกทางกัน (n = 631)		บิดาเสียชีวิต (n = 146)		มารดาเสียชีวิต (n = 32)		ทั้งบิดาและ มารดาเสียชีวิต (n = 7)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.081	0.435	1.983	0.457	2.021	0.447	2.061	0.404	2.240	0.504	2.076	0.478
พลังครอบครัว	2.279	0.565	2.053	0.646	2.053	0.655	2.181	0.610	2.254	0.531	2.071	0.620
พลังสร้างปัญญา	2.000	0.499	1.907	0.536	1.930	0.483	1.984	0.480	2.085	0.474	2.234	0.843
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.949	0.552	1.852	0.597	1.879	0.547	1.855	0.584	2.109	0.439	2.024	0.495
พลังชุมชน	1.657	0.667	1.549	0.670	1.506	0.682	1.540	0.622	1.797	0.673	1.982	0.779

ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามสถานภาพของบิดา/มารดา ($n = 3,460$)

	SS	MS	F (5,3454)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	5.165	1.033	5.354	.000
ภายในกลุ่ม	666.384	0.193		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	35.476	7.095	20.187	.000
ภายในกลุ่ม	1,214.02	0.351		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	5.189	1.038	4.155	.001
ภายในกลุ่ม	862.812	0.25		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	6.469	1.294	4.184	.001
ภายในกลุ่ม	1,074.41			
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	15.979	3.196	7.145	.000
ภายในกลุ่ม	1,544.88	0.447		

ตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้านพลังครอบครัวของการพักอาศัยกับบิดาและมารดา ($M = 2.286$) อยู่ลำพังกับมารดา ($M = 2.153$) อยู่กับญาติผู้ใหญ่/ผู้ปกครอง ($M = 2.034$) อยู่กับเพื่อน/คนรู้จัก ($M = 2.294$) และอื่นๆ ($M = 2.156$) ค่าสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆ ในขณะที่การอยู่ลำพังกับบิดาและการพักอยู่คนเดียวทำให้ค่าเฉลี่ยด้านพลังตัวตนมีค่าสูงที่สุด ($M = 2.050$ และ 2.140 ตามลำดับ) โดยที่การอยู่กับพี่/น้องทำให้ค่าเฉลี่ยพลังสร้างปัญญามีค่าสูงที่สุด ($M = 2.002$) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ลักษณะการพักอาศัยส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (พลังตัวตน, $p = .000$, พลังครอบครัว, $p = .000$, พลังสร้างปัญญา, $p = .012$, พลังเพื่อนและกิจกรรม, $p = .010$, และด้านพลังชุมชน, $p = .000$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 47 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังตัวตน**, **พลังครอบครัว** และ**พลังชุมชน** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่/ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา) และด้าน**พลังครอบครัว** และ**พลังชุมชน** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่ลำพังกับมารดา นอกจากนั้น ด้าน**พลังครอบครัว** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่ลำพังกับบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามลักษณะการพักอาศัย (n = 3,460)

	อยู่กับบิดาและมารดา (n = 2,178)		อยู่ลำพังกับบิดา (n = 164)		อยู่ลำพังกับมารดา (n = 503)		อยู่กับพี่น้อง (n = 45)		อยู่กับญาติผู้ใหญ่/ ผู้ปกครอง (n = 518)		อยู่กับเพื่อน/ คนรู้จัก (n = 17)		พักอยู่คนเดียว (n = 31)		อื่นๆ (n = 4)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.082	0.436	2.050	0.477	2.061	0.434	2.001	0.454	1.979	0.449	1.902	0.416	2.140	0.375	1.967	0.387
พลังครอบครัว	2.286	0.565	2.028	0.630	2.153	0.630	1.956	0.670	2.034	0.633	2.294	0.536	1.907	0.760	2.156	0.514
พลังสร้างปัญญา	2.002	0.498	1.887	0.500	1.963	0.494	2.002	0.536	1.925	0.511	1.909	0.605	1.886	0.441	2.023	0.466
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.952	0.550	1.872	0.566	1.880	0.537	1.948	0.543	1.879	0.598	1.706	0.522	1.774	0.564	1.833	0.451
พลังชุมชน	1.664	0.667	1.566	0.639	1.517	0.682	1.628	0.613	1.540	0.677	1.574	0.782	1.383	0.641	1.344	0.449

ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามลักษณะการพักอาศัย ($n = 3,460$)

	SS	MS	F (7,3452)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	5.296	0.757	3.92	0.00
ภายในกลุ่ม	666.253	0.193		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	41.645	5.949	17.003	.000
ภายในกลุ่ม	1,207.85	0.35		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	4.513	0.645	2.577	.012
ภายในกลุ่ม	863.488	0.25		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	5.718	0.817	2.639	0.010
ภายในกลุ่ม	1,068.69	0.31		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	15.293	2.185	4.88	.000
ภายในกลุ่ม	1,545.57	0.448		

ตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยมีค่าเฉลี่ยของพลังชุมชนมากที่สุด ($M = 2.027$) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ปานกลางและดีค่าเฉลี่ยของพลังครอบครัวมากที่สุด ($M = 2.239$ และ 2.367 ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ตามฐานะครอบครัวส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (พลังตัวตน, $p = .027$, พลังครอบครัว, $p = .000$, พลังสร้างปัญญา, $p = .012$, พลังเพื่อนและกิจกรรม, $p = .002$, และด้านพลังชุมชน, $p = .000$) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 49 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังครอบครัว** และ**พลังชุมชน** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในทุกระดับรายได้ต่างกัน อย่างไรก็ตามด้าน**พลังตัวตน** และ**พลังสร้างปัญญา** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ดี นอกจากนี้ ด้าน**พลังเพื่อนและกิจกรรม** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยยังแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามฐานะครอบครัว (n = 3,460)

	รายได้น้อย (n = 569)		รายได้ปานกลาง (n = 2,732)		รายได้ดี (n = 159)	
	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.027	0.441	2.063	0.437	2.129	0.490
พลังครอบครัว	2.020	0.670	2.239	0.578	2.367	0.594
พลังสร้างปัญญา	1.936	0.505	1.981	0.495	2.064	0.569
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.865	0.569	1.930	0.551	2.034	0.598
พลังชุมชน	1.520	0.692	1.624	0.664	1.802	0.688

ตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามฐานะครอบครัว (n = 3,460)

	SS	MS	F (2,3457)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	1.401	0.7	3.612	.027
ภายในกลุ่ม	670.148	0.194		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	26.865	13.433	37.981	.000
ภายในกลุ่ม	1,222.63	0.354		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	2.207	1.103	4.406	.012
ภายในกลุ่ม	865.794	0.25		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	3.976	1.988	6.421	.002
ภายในกลุ่ม	1,070.43	0.31		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	10.978	5.489	12.244	.000
ภายในกลุ่ม	1,549.89	0.448		

ตารางที่ 50 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างด้านพลังครอบครัวของเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ คือ เพื่อนในโรงเรียน ($M = 2.226$) เพื่อนนอกโรงเรียน ($M = 2.053$) และอื่นๆ ($M = 2.065$) มีค่าสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆ ในขณะที่เพื่อนในสื่อออนไลน์ทำให้ค่าเฉลี่ยด้านพลังตัวตนมีค่าสูงที่สุด ($M = 1.960$ ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า เพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำส่งผลให้ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = .000$ ยกเว้นด้านพลังชุมชน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 51 โดยผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (post – hoc comparison) พบว่า ด้าน**พลังตัวตน**, **พลังครอบครัว**, **พลังสร้างปัญญา** และ**พลังเพื่อนและกิจกรรม** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำเป็นเพื่อนในโรงเรียนแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำเป็นเพื่อนนอกโรงเรียน นอกจากนี้ด้าน**พลังครอบครัว** ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำเป็นเพื่อนในโรงเรียน

ยังแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำเป็นเพื่อนในออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ (n = 3,460)

	เพื่อนในโรงเรียน (n = 3,172)		เพื่อนนอกรั้วโรงเรียน (n = 191)		เพื่อนในสื่อออนไลน์ (n = 76)		อื่นๆ (n = 21)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
พลังตัวตน	2.072	0.437	1.920	0.425	1.960	0.542	2.003	0.544
พลังครอบครัว	2.226	0.598	2.053	0.546	1.934	0.726	2.065	0.651
พลังสร้างปัญญา	1.991	0.497	1.795	0.490	1.903	0.578	1.926	0.639
พลังเพื่อนและกิจกรรม	1.935	0.553	1.757	0.576	1.901	0.580	1.889	0.682
พลังชุมชน	1.622	0.672	1.548	0.638	1.548	0.726	1.446	0.720

ตาราง 51 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของข้อมูลรายด้าน 5 ด้าน จำแนกตามเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ (n = 3,460)

	SS	MS	F (3,3456)	p
พลังตัวตน				
ระหว่างกลุ่ม	5.016	1.672	8.669	.000
ภายในกลุ่ม	666.533	0.193		
พลังครอบครัว				
ระหว่างกลุ่ม	11.74	3.913	10.926	.000
ภายในกลุ่ม	1,237.76	0.358		
พลังสร้างปัญญา				
ระหว่างกลุ่ม	7.377	2.459	9.874	.000
ภายในกลุ่ม	860.624	0.249		
พลังเพื่อนและกิจกรรม				
ระหว่างกลุ่ม	5.776	1.925	6.227	.000
ภายในกลุ่ม	1,068.63	0.309		
พลังชุมชน				
ระหว่างกลุ่ม	1.946	0.649	1.438	.230
ภายในกลุ่ม	1,558.92	0.451		

บทที่ 4 : สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน อายุ 12 – 18 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 1-42 โดยใช้ เครื่องมือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ที่ออกแบบโดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี และคณะแผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งมีตอบแบบสอบถามออนไลน์จากโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3,460 คน โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เช่น การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย เป็นต้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทดสอบสมมติฐานด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way anova) ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทยอายุ 12 -18 ปี พ.ศ. 2562

ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย อายุ 12 -18 ปี พ.ศ. 2562 ในภาพรวมของประเทศ มีต้นทุนชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายพลัง พบว่า ต้นทุนชีวิตที่มีคะแนนสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับดี คือ พลังครอบครัว รองลงมาคือ พลังตัวตน พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนพลังชุมชน มีคะแนนต่ำสุดและไม่ผ่านเกณฑ์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามทั้ง 48 ข้อ พบว่า มีคำถามที่ “ไม่ผ่านเกณฑ์” จำนวน 12 ข้อ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพลังชุมชนและพลังปัญญาตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่ “ผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก มีจำนวน 3 ข้อ อยู่ในพลังตัวตน พลังครอบครัวและพลังสร้างปัญญา

ส่วนในระดับภูมิภาค คะแนนต้นทุนชีวิตในพลังครอบครัวอยู่ในระดับดีทุกภาค และมีพลังชุมชนมีอยู่ในระดับคะแนนต่ำสุด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์ มีเพียงภาคใต้ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง แต่ผ่านเกณฑ์เพียงเล็กน้อย

และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีคะแนนต้นทุนชีวิตในพลังครอบครัวมากที่สุดและอยู่ในระดับดีเกือบทุกขนาดโรงเรียน ยกเว้น โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคะแนนพลังตัวตนมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพลังที่คะแนนต่ำสุด คือ พลังชุมชน

อย่างไรก็ตามในการสำรวจต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนเมื่อเปรียบเทียบกับความเชื่อมโยงกับปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

พลังครอบครัว ส่วนใหญ่มีค่าร้อยละของคะแนนสูงสุดเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตด้านอื่นๆ เป็นพลังที่ผลทางบวกมากที่สุด ซึ่งเด็กและเยาวชนมีความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่กับครอบครัว แต่ในขณะเดียวกัน ข้อคำถามเรื่องการปรึกษาหารือ และขอคำแนะนำจากผู้ปกครองอย่างสบายใจ ไม่ว่าจะเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ กลับมีคะแนนน้อยที่สุดในพลังครอบครัว โดยเพศหญิงมีต้นทุนชีวิตด้านพลัง

ครอบครัวมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดาอยู่ด้วยมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตเฉพาะด้านพลังครอบครัวสูงที่สุด

พลังตัวตน เป็นพลังทางบวรกรองลงมาจากพลังครอบครัว ซึ่ง ข้อคำถาม ฉันทกล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี) ร้อยละของคะแนนสูงที่สุดในพลังและสูงที่สุดจากข้อคำถามทั้ง 48 ข้อ แสดงให้เห็นถึงการมีภูมิคุ้มกันในตนเองในสิ่งที่ไม่ดี ส่วนข้อที่มีร้อยละของคะแนนต่ำสุดทั้งในภาพรวมและทุกภาคทุกขนาดโรงเรียน ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กคือ ฉันทกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนสังคมไทยในการยอมรับความแตกต่างทางความคิด และเมื่อพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับสื่อต่างๆ กับครู มีผลในทิศทางเดียวกันคือไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งคู่ อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตจากข้อคำถามฉันสามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร มีคะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ตามลำดับ นอกจากนี้ต้นทุนชีวิตพลังตัวตนของเด็กและเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดาแยกทางกันมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตด้านพลังตัวตนต่ำที่สุด

พลังปัญญา ถือเป็นพลังที่มีความสำคัญสำหรับวัยของกลุ่มตัวอย่าง โดยข้อคำถามที่มีคะแนนสูงสุดคือ อยากเรียนให้ดี ไม่เอาเปรียบและรู้จักแบ่งปัน ซึ่งในภาพรวมมีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก เช่นเดียวกับระดับภูมิภาค มีเพียงกรุงเทพมหานครที่อยู่ในระดับดี ที่ร้อยละ 78.32 แต่ทั้งนี้พบว่า ฉันอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน และฉันทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวันกลับมีคะแนนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน นอกจากนี้ข้อคำถาม ฉันสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อต่างๆ กับครู ที่มีคะแนนต่ำสุด นั้นเป็นสิ่งที่น่ากังวลในยุคปัจจุบัน เนื่องจากสามารถเข้าถึงสื่อได้ง่ายและรวดเร็ว หากเด็กและเยาวชนเสพสื่อที่ไม่เหมาะสมและขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องอาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้

พลังเพื่อนและกิจกรรม เป็นพลังที่เป็นทักษะชีวิตที่สำคัญของเด็กและเยาวชนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมถึงเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ซึ่งมีผลต่อค่านิยม ความคิดและการแสดงออกเช่นกัน โดย ข้อคำถาม ฉันมีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้ฉันทำดี ที่มีคะแนนสูงสุด รองลงมาคือฉันทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความชอบและพึงพอใจของตนเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ตอบกิจกรรม/ความสามารถพิเศษ คือ ด้านกีฬา มีผู้ตอบมากที่สุด (ร้อยละ 20) 1) นอกจากนี้ยังพบว่าเพื่อนสนิทของเด็กและเยาวชนในช่วง 12 – 18 ปี คือ เพื่อนในโรงเรียน (ร้อยละ 91.68)

พลังชุมชน เป็นพลังที่มีต้นทุนชีวิตต่ำที่สุดและไม่ผ่านเกณฑ์ อาจเนื่องมาจากเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบการพักอาศัยหรือการตั้งถิ่นฐานที่เปลี่ยนไปจากอดีต เช่น จากชุมชนดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นชุมชนใหม่ในรูปแบบบ้านจัดสรรหรือคอนโดมากขึ้น การให้ค่านิยมของความเป็นชุมชนและความสัมพันธ์ของคนในชุมชนจึงเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน จากผลการสำรวจพบว่า ข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ ในภาพรวมระดับประเทศ มี 5 ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ และเมื่อพิจารณารายภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่มีข้อใดผ่านเกณฑ์ ส่วนกรุงเทพมหานคร ผ่านเกณฑ์เพียง 1 ข้อ คือ ฉันมีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจากผู้ปกครองที่

เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดปฏิสัมพันธ์ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า เพศชายมีต้นทุนชีวิตด้านพลังชุมชนมากกว่าเพศหญิง

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สำคัญในส่วนอื่นๆ อภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านพลังครอบครัวส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตด้านอื่นๆ เมื่อจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ด้านพลังชุมชนส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตด้านอื่นๆ เช่นกัน

2) เพศหญิงมีต้นทุนชีวิตด้านพลังครอบครัวมากกว่าเพศชาย อย่างไรก็ตาม เพศชายมีต้นทุนชีวิตด้านพลังชุมชนมากกว่าเพศหญิง

3) ค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตในทุกด้านของเยาวชนไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามอายุที่มากขึ้น

4) ต้นทุนชีวิตด้านพลังตัวตนและพลังครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างไรก็ตาม ต้นทุนชีวิตด้านพลังชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5) กลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนดี อยู่ในกลุ่มแก่ค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตในทุกด้าน ยกเว้นพลังชุมชน

6) กลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถด้านผู้นำมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตในทุกด้านสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถด้านอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถด้านเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตในทุกด้านต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถด้านอื่นๆ ยกเว้นด้านพลังชุมชนที่กลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรม/ความสามารถด้านภาษาที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

7) กลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดาอยู่ด้วยมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตเฉพาะด้านพลังครอบครัวสูงที่สุดในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่บิดา/มารดาแยกทางกันมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตต่ำสุดในด้านพลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา และพลังเพื่อนและกิจกรรม

8) ค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตในทุกด้านของเยาวชนไทยขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัว หากครอบครัวมีรายได้ดีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตมีระดับสูง ในทิศทางตรงกันข้ามหากครอบครัวมีรายได้น้อยค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตมีระดับต่ำ

9) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนในโรงเรียนเป็นเพื่อนที่มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำมีค่าเฉลี่ยต้นทุนชีวิตในทุกด้านสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนนอกโรงเรียน และเพื่อนในสื่อออนไลน์เป็นประจำ

4.2 การเปรียบเทียบต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย พ.ศ. 2552, 2556 และ 2562

การเปรียบเทียบผลการศึกษาเรื่อง “ต้นทุนชีวิต” เป็นการสำรวจต้นทุนชีวิตที่ประกอบไปด้วย 5 พลัง คือ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชนของเด็กและเยาวชน ในปี 2552, ปี 2556 และปี 2562 โดยมีกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

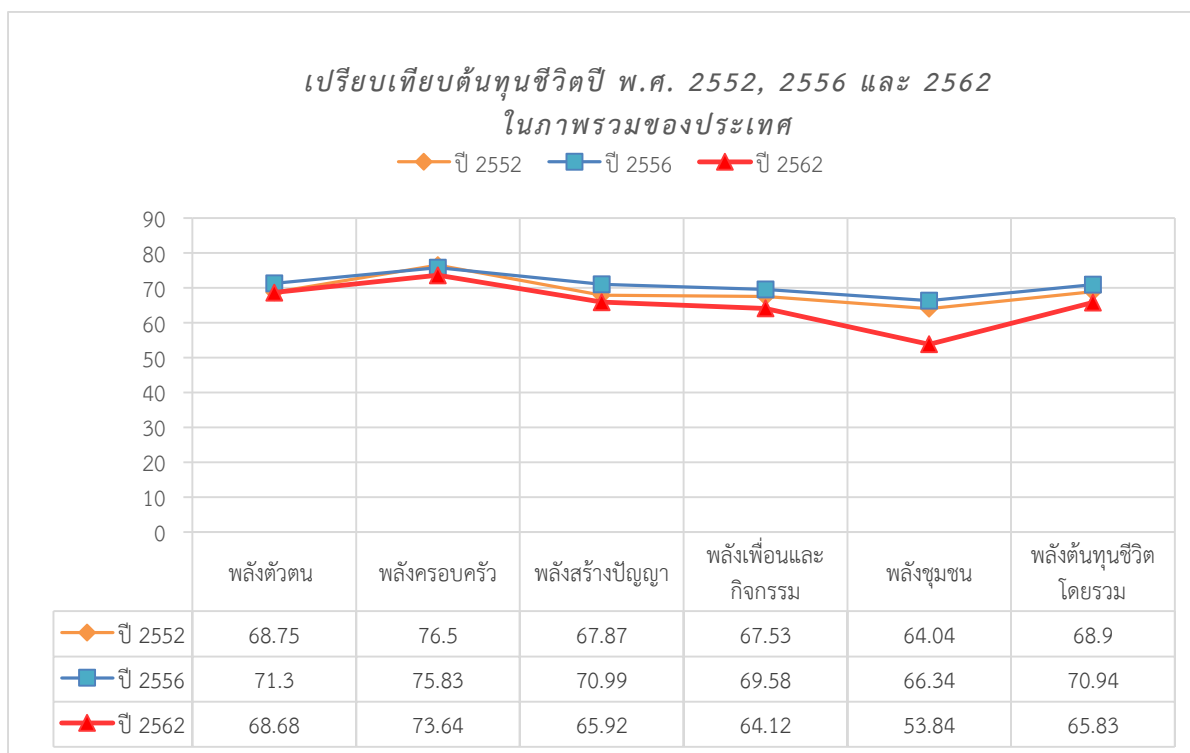
กลุ่มเป้าหมาย ปี 2552 เป็นนักเรียนอายุ 14-18 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลจำนวน 12,200 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดย แบ่งตามภาค 6 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้

กลุ่มเป้าหมาย ปี 2556 เป็นเด็กและเยาวชนอายุ 12-25 ปี จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลจำนวน 15,980 คน แบ่งตามภาค 6 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้

กลุ่มเป้าหมาย ปี 2562 เป็นนักเรียนอายุ 12-18 ปีที่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา 1-42 ที่มีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 3,460 รายจาก 5 ภาค ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ โดยแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 ปี พบว่า พลังครอบครัว มีพลังในทางบวกมากที่สุดและอยู่ในระดับดี รองลงมา คือ พลังตัวตน พลังสร้างปัญญา และ พลังเพื่อนและกิจกรรม ส่วนพลังชุมชนเป็นพลังที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุดของทุกปี และในปี 2562 ไม่ผ่านเกณฑ์ นอกจากนี้สิ่งที่น่าสนใจคือ ปี 2562 มีผลการศึกษาที่ต่ำกว่าปี 2552 และ ปี 2556 ทุกพลัง ดังตาราง

ตาราง 52 สรุปผลต้นทุนชีวิต 5 พลังเปรียบเทียบรายปี 2552, 2556 และ 2562 ในภาพรวมของประเทศ

4.3 ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการปรับปรุงข้อคำถามต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2) ควรศึกษากลุ่มเยาวชนที่มีความหลากหลายทั้งสายสามัญ สายวิชาชีพ รวมถึง การศึกษาทางเลือก การศึกษา นอกระบบและกลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา นอกจากนี้ควรศึกษาให้ครอบคลุมทุกช่วงอายุของเด็กและเยาวชน
- 3) ผลการสำรวจในครั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพิจารณาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมาย และวางแผนพัฒนาต้นทุนชีวิตที่อ่อนแอ ให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยให้มีศักยภาพและความพร้อมในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
2561. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 6 ธันวาคม 2561. จากเว็บไซต์
http://data.bopp-obec.info/emis/area_school.php.

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) . 2561. โครงการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทยปี
2561 (มกราคม-พฤษภาคม). กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ. 2551. คู่มือการใช้เครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย (ฉบับ
เยาวชน). กรุงเทพฯ: แผนงานสุขภาวะเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม
สุขภาพ (สสส.).

สุริยเดว ทรีปาตี พรรณนิภา สังข์ทอง และ สิริวิมล ศาลาจันทร์. 2556. โครงการศึกษาสภาพการณ์ต้นทุน
ชีวิตนักเรียนมัธยมทั่วประเทศ. วารสารกุมารเวชศาสตร์, 52(1), 36-43

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามต้นทุนชีวิตสำหรับสำหรับเยาวชนอายุ 12-18 ปี

แบบสอบถาม เรื่อง “ต้นทุนชีวิตสำหรับ ” สำหรับเยาวชนอายุ 12-18 ปี

ต้นทุนชีวิตเป็นคุณลักษณะที่ดีที่ได้รับการเสริมสร้างมาตั้งแต่แรกเกิดจนโต ซึ่งมีความสำคัญกับน้องๆ ประกอบด้วย 5 พลัง คือ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังชุมชน และพลังเพื่อนและกิจกรรมการที่น้องๆ ได้สำรวจต้นทุน ชีวิตของน้องๆ เอง จะทำให้น้องๆ รู้ว่าต้นทุนชีวิตของน้องๆ ข้อไหนแข็งแรง ข้อไหนอ่อนแอ เมื่อทราบแล้วเราทั้งชุมชน หรือ พื้นที่ของเราก็จะมาช่วยกันสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จะเพิ่มต้นทุนชีวิตในส่วนที่อ่อนแอของน้องๆ เพื่อให้น้องๆ มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทั้งในครอบครัว ชุมชน โรงเรียน และเพื่อนๆ ของเราด้วย

อยากขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากน้องๆ หน่อยนะจ๊ะ

☞ น้องๆ ช่วยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตัวเลือก หรือ เขียนข้อความเพิ่มเติมในช่องอื่นๆ.....

☞ ตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างเสริมสุขภาพแก่น้องๆเอง

☞ คำตอบของน้องๆ จะถูกนำไปประเมินผลในภาพรวม จึงไม่ต้องระบุชื่อและนามสกุล

ส่วนที่ 1 ขอรบกวนข้อมูลส่วนตัวของน้องๆหน่อยนะจ๊ะ

1. จังหวัด โรงเรียน..... รหัสโรงเรียน
.....

2. เพศ 1○ ชาย 2○ หญิง 3○ อื่นๆ

3. อายุ.....ปี

4. ระดับการศึกษาปัจจุบัน

1○ มัธยมศึกษาปีที่ 1 2○ มัธยมศึกษาปีที่ 2 3○ มัธยมศึกษาปีที่ 3

4○ มัธยมศึกษาปีที่ 4 5○ มัธยมศึกษาปีที่ 5 6○ มัธยมศึกษาปีที่ 6

7○ อื่นๆ โปรดระบุ

5. ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)

6. นับถือศาสนา

1○ พุทธ 2○ คริสต์ 3○ อิสลาม 4○ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7 กิจกรรม/ความสามารถพิเศษ

1. ด้านคณิตศาสตร์/ด้านวิทยาศาสตร์
2. ด้านภาษา
3. คอมพิวเตอร์ /เทคโนโลยี /เกมส์ออนไลน์
4. เกษตรกรรม
5. การอนุรักษ์/ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ด้านผู้นำ
7. ด้านศิลปะ /วัฒนธรรม/ภูมิปัญญา
8. ด้านดนตรี
9. ด้านกีฬา
10. ด้านสหนาการ/นาฏศิลป์/กิจกรรมเข้าจังหวะ
11. อื่นๆโปรดระบุ.....

8. สถานภาพของบิดามารดา (ตอบได้เพียง 1 ข้อนะคะ)

- 1 อยู่ด้วยกัน 2 แยกกันอยู่ 3 หย่าร้าง/แยกทางกัน
- 4 บิดาเสียชีวิต 5 มารดาเสียชีวิต 6 ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต
- 7 อื่นๆโปรดระบุ.....

9. ปัจจุบัน น้องพักอาศัยอยู่กับใคร (ตอบได้เพียง 1 ข้อนะคะ)

- 1 อยู่กับบิดาและมารดา 2 อยู่ลำพังกับบิดา
- 3 อยู่ลำพังกับมารดา 4 อยู่กับพี่/น้อง(ไม่ได้อยู่กับบิดา/มารดา)
- 5 อยู่กับญาติผู้ใหญ่/ผู้ปกครอง(ที่ไม่ใช่บิดา/มารดา)
- 6 อยู่กับเพื่อน/คนรู้จัก 7 พักอยู่คนเดียว
- 8 อื่นๆ โปรดระบุ

10. ในมุมมองของน้องๆ ครอบครัวน้องๆ มีฐานะอยู่ในระดับใด (ตอบได้เพียง 1 ข้อนะคะ)

- 1 ครอบครัวรายได้น้อย
- 2 ครอบครัวรายได้ปานกลาง
- 3 ครอบครัวรายได้ดี

11. เพื่อนที่น้องๆ มักคุ้นและพูดคุยกันเป็นประจำ คือใคร (ตอบได้เพียง 1 ข้อนะคะ)

- 1 เพื่อนในโรงเรียน
- 2 เพื่อนนอกโรงเรียน
- 3 เพื่อนในสื่อออนไลน์
- 4 อื่นๆ โปรดระบุ

12. น້องๆ คิดว่า คุณธรรมข้อใด ที่นำพาชีวิตของน້องๆ ให้มีความสุขและความเจริญก้าวหน้า

- 1 พอเพียง 2 วินัย 3 สุจริต 4 จิตอาสา
5 อื่นๆ โปรดระบุ

13. น້องๆ คิดว่า คุณธรรม จะเกิดขึ้นได้กับตัวเรา ต้องอาศัยการเรียนรู้ในแบบใดมากที่สุด (ตอบได้เพียง 1 ข้อนะคะ)

- 1 เรียนรู้ด้วยตนเอง
2 เรียนรู้จากบุคคลในครอบครัวเป็นแบบอย่าง
3 เรียนรู้จากการเรียนและทำกิจกรรมในโรงเรียน
4 เรียนรู้ร่วมกับเพื่อน
5 เรียนรู้จากผ่านชุมชน/สังคม
6 เรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์
7 อื่นๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 2 โปรดแสดงทัศนคติ / ความคิดเห็น

ข้อความต่อไปนี้จะถามถึงความคิดเห็นของน້อง โดยให้น้องสำรวจตัวเอง

แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่กำหนดไว้ที่คิดว่าตรงกับตัวเองมากที่สุด (เลือกได้เพียงข้อเดียวจะคะ)

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	ฉัน เชื่อว่าการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก				
2.	ฉัน ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมในสังคม เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพศชาย/หญิง/เพศทางเลือก เป็นต้น				
3.	ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็นแตกต่างจากผู้อื่น				
4.	ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่าบางครั้งมันจะทำให้ยาก				
5.	ฉัน รับผิดชอบในสิ่งที่ฉันทำ (ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม)				
6.	ฉัน ยึดมั่นในพฤติกรรมที่ดี				
7.	ฉัน มีการวางแผนและการตัดสินใจก่อนลงมือทำเสมอ				
8.	ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น				
9.	ฉัน เรียนรู้และสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับคนที่มีความคิดเห็น หรือการดำเนินชีวิต แตกต่างกันได้เป็นอย่างดี				
10.	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)				
11.	ฉัน พยายามแก้ปัญหาข้อขัดแย้งด้วยสติปัญญามากกว่าอารมณ์ (ไม่ใช่ความรุนแรง)				
12.	ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง				
13.	ฉัน รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า				

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
14.	ฉัน มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจน				
15.	ฉัน รู้สึกพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ของตัวเอง				
16.	ฉัน ได้รับความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ และการสนับสนุนในทางที่ดีจากครอบครัว				
17.	ฉัน ปรึกษาหารือ และขอคำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่างสบายใจไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่				
18.	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้				
19.	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมีความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัวตัวเอง				
20.	ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติตาม				
21.	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม				
22.	ฉัน มีผู้ปกครองที่สนับสนุนให้ฉันทำในสิ่งที่ฉันชอบหรืออยากทำ				
23.	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ				
24.	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่เอาใจใส่ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้เรียนได้ดี				
25.	ฉัน รู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในสถานศึกษา				
26.	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผล และมี การดูแลให้ปฏิบัติตาม				
27.	ฉัน มีครูที่สนับสนุนให้ฉันทำในสิ่งที่ฉันชอบหรืออยากทำ				
28.	ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอาเปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น				
29.	ฉัน เอาใจใส่ในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
30.	ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนทุกวัน				
31.	ฉัน รักและผูกพันกับสถาบันการศึกษาของฉัน				
32.	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลินเป็นประจำ				
33.	ฉัน ใฝ่รู้ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชน				
34.	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครูเป็นประจำ				
35.	ฉัน มีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่างที่ดีและชักนำให้ฉันทำดี				
36.	ฉัน ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความชอบและพึงพอใจของตนเอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป เป็นประจำ				
37.	ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำ				
38.	ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็นประจำ				
39.	ฉัน และเพื่อนชวนกันทำกิจกรรมที่ดีเป็นประจำ				
40.	ฉัน มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อที่สร้างสรรค์กับเพื่อน				
41.	ฉัน มีญาติหรือผู้ใหญ่ นอกเหนือจากผู้ปกครองที่ฉันสามารถปรึกษาหารือและขอความช่วยเหลือได้อย่างสบายใจ				
42.	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน				
43.	ฉัน รู้สึกว่าคนในชุมชนให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของเด็กและเยาวชน				
44.	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน				
45.	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ				

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
46.	ฉัน รู้สึกอบอุ่น มีความสุข และภูมิใจในวิถีชีวิตเมื่ออยู่ในชุมชนของฉัน				
47.	ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่อง และดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม				
48.	ฉัน มีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจากผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทำตาม				

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉิงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
0	พลังต้นทุนชีวิตโดยรวม	68.90	70.94	65.83	63.59	67.19	70.81	63.69	64.73	66.86	64.28	67.22	65.91
1	พลังตัวตน	68.75	71.30	68.68	66.28	69.84	72.34	67.59	67.46	68.34	65.64	69.60	69.39
1	ฉัน เชื่อว่าการได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นสิ่งที่มีความหมายอย่างมาก	71.15	76.39	70.75	65.05	72.81	74.75	70.95	68.65	74.83	67.07	71.12	71.61
2	ฉัน ให้ความสำคัญกับการ ส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมใน สังคม เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพศชาย/หญิง/เพศทางเลือก เป็นต้น	66.23	71.08	71.94	69.01	74.42	74.60	71.97	67.21	73.81	63.35	71.48	74.61
3	ฉัน กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ฉันเชื่อ เช่น กล้าเสนอความคิดเห็น แม้ว่าบางครั้งจะมีความเห็น แตกต่างจากผู้อื่น	58.31	64.24	54.72	55.38	56.71	58.35	51.78	51.54	67.69	53.59	54.24	54.60
4	ฉัน พุดความจริงเสมอถึงแม้ว่า บางครั้งมันจะทำได้ยาก	61.36	65.49	60.76	59.28	62.37	60.64	60.38	59.62	64.29	59.63	61.91	60.66
5	ฉัน รับผิดชอบในสิ่งที่ฉันทำ (ไม่ ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม)	70.89	72.52	73.64	69.19	74.17	76.20	75.34	72.14	69.73	72.20	75.02	73.92
6	ฉัน ยึดมั่นในพฤติกรรมที่ดี	73.60	75.20	73.44	69.13	74.08	77.96	73.71	72.35	67.69	71.44	75.93	73.68
7	ฉัน มีการวางแผนและการ ตัดสินใจก่อนลงมือทำเสมอ	65.57	67.78	64.84	61.14	66.21	70.40	63.67	63.04	67.69	61.14	66.97	65.30

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
8	ฉัน เห็นอกเห็นใจ และใส่ใจใน ความรู้สึกของผู้อื่น	72.70	72.13	77.65	76.40	77.29	79.71	78.37	76.73	69.73	72.45	76.90	79.80
9	ฉัน เรียนรู้และสามารถปรับตัว ให้อยู่ร่วมกับคนที่มีความคิดเห็น หรือการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ได้เป็นอย่างดี	67.34	70.71	68.60	69.01	69.72	73.84	66.06	65.50	66.33	63.95	70.81	69.58
10	ฉัน กล้าปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ความรุนแรง และสื่อที่ไม่ดี)	80.29	78.54	84.34	84.14	82.92	88.86	84.81	82.89	69.05	79.89	83.61	86.60
11	ฉัน พยายามแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง ด้วยสติปัญญามากกว่าอารมณ์ (ไม่ใช่ความรุนแรง)	65.34	68.40	66.45	63.48	68.06	70.94	63.83	66.87	68.71	63.20	68.25	66.88
12	ฉัน สามารถควบคุมสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ เช่น ควบคุมอารมณ์เวลาโกรธได้ดี เมื่อเกิดการโต้เถียงหรือขัดแย้ง	61.57	64.62	61.13	59.40	62.70	61.71	58.79	63.24	65.31	58.12	61.18	61.85
13	ฉัน รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า	68.35	70.82	63.38	60.96	64.55	68.65	61.70	61.81	67.01	63.90	64.35	62.81
14	ฉัน มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจน	69.33	72.80	65.29	63.48	66.70	69.26	61.70	67.08	66.33	63.65	67.15	65.27
15	ฉัน รู้สึกพึงพอใจในชีวิตความ เป็นอยู่ของตัวเอง	79.17	78.72	73.23	69.13	74.90	79.18	70.80	73.17	67.01	71.09	75.14	73.68
16	ผลังครอบครั้ว	76.50	75.83	73.64	71.42	75.04	78.61	71.92	71.62	67.05	71.52	75.04	74.23

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
16	ฉัน ได้รับความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ และการสนับสนุน ในทางที่ดีจากครอบครัว	83.62	79.70	78.10	75.92	78.84	83.14	77.20	76.04	67.01	76.27	78.61	79.04
17	ฉัน ปรีกษาหาหรือ และขอ คำแนะนำจากผู้ปกครองได้อย่าง สบายใจไม่ว่าเรื่องเล็ก หรือเรื่อง ใหญ่	70.39	72.95	65.49	61.98	68.15	70.71	61.70	65.64	65.31	64.56	67.64	65.24
18	ฉัน มีผู้ปกครองที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านการ เรียนรู้	81.38	79.79	79.11	77.48	80.68	83.30	78.11	75.50	65.65	75.82	80.50	80.39
19	ฉัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น และมี ความสุขเมื่ออยู่ในครอบครัว ตัวเอง	84.59	82.34	82.46	79.46	82.95	86.96	82.35	80.90	71.09	81.40	84.52	82.78
20	ฉัน อยู่ในครอบครัวที่มีระเบียบ กฎเกณฑ์ชัดเจน มีเหตุผล และมี การดูแลให้ปฏิบัติตาม	71.93	72.65	69.03	66.79	70.24	74.45	67.61	66.53	67.35	67.42	69.41	69.50
21	ฉัน มีผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่าง ที่ดีให้ทำตาม	81.12	78.12	78.91	74.23	79.65	84.82	78.64	77.75	68.37	78.88	81.35	78.78
22	ฉัน มีผู้ปกครองที่สนับสนุนให้ฉัน ทำในสิ่งที่ฉันชอบหรืออยากทำ	74.37	73.82	73.29	70.81	75.20	77.80	71.10	71.66	66.67	70.19	74.47	74.24
23	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยน เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น	64.57	67.25	62.71	64.68	64.61	67.73	58.67	58.93	64.97	57.67	63.80	63.88

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
	วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ ภายในครอบครัวเป็นประจำ												
24	พลังสร้างปัญญา	67.87	70.99	65.92	63.34	67.37	71.10	64.18	64.10	68.37	65.09	66.79	65.85
24	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่เอา ใจใส่ สนับสนุน และช่วยเหลือ ผู้เรียนได้ดี	73.14	74.71	73.14	70.75	75.08	78.87	72.58	67.35	72.11	71.44	71.30	74.18
25	ฉัน รู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ใน สถาบันการศึกษา	71.68	76.00	72.09	68.59	73.18	77.57	71.70	69.40	72.11	73.10	71.91	71.82
26	ฉัน อยู่ในสถาบันการศึกษาที่มี ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มี เหตุผล และมีการดูแลให้ปฏิบัติ ตาม	75.23	77.41	77.66	74.47	78.11	81.69	79.43	73.44	74.15	76.72	75.99	78.53
27	ฉัน มีครูที่สนับสนุนให้ฉันทำใน สิ่งที่ฉันชอบหรืออยากทำ	69.57	73.00	67.81	68.59	69.51	71.47	63.75	67.15	67.01	68.83	69.47	67.12
28	ฉัน อยากเรียนให้ได้ดี ไม่เอา เปรียบ และรู้จักแบ่งปันผู้อื่น	77.55	77.92	80.84	78.32	80.17	83.45	82.27	80.29	69.73	76.12	80.62	82.85
29	ฉัน เอาใจใส่ในการเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	69.72	72.15	67.16	62.40	68.33	72.16	66.06	67.42	66.67	66.92	67.89	67.07
30	ฉัน ทำการบ้านหรือทบทวน บทเรียนทุกวัน	58.91	65.50	53.84	49.13	56.74	57.21	52.05	52.91	63.61	52.44	55.39	53.44
31	ฉัน รักและผูกพันกับ สถาบันการศึกษาของฉัน	72.74	73.19	74.76	71.05	74.81	81.16	76.14	70.64	69.05	75.21	75.20	74.77

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
32	ฉัน อ่านหนังสือด้วยความ เพลิดเพลินเป็นประจำ	63.00	65.71	51.57	50.39	53.74	57.97	46.70	51.06	62.93	50.43	53.93	50.81
33	ฉัน ใฝ่รู้ภูมิปัญญา และ วัฒนธรรมของชุมชน	61.85	65.21	56.79	54.29	59.22	62.62	52.20	57.22	67.69	55.51	59.72	55.95
34	ฉัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยน เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ เช่น วิทยุ ทีวี สื่อประเภทอื่นๆ กับครู เป็นประจำ	53.13	60.05	49.50	48.77	52.13	57.97	43.14	48.25	67.01	49.32	53.32	47.79
35	พลังเพื่อนและกิจกรรม	67.53	69.58	64.12	63.99	65.18	69.97	60.30	63.55	66.21	62.14	65.69	64.24
35	ฉัน มีเพื่อนสนิทที่เป็นแบบอย่าง ที่ดีและชักนำให้ฉันทำดี	73.63	72.41	70.90	67.21	71.96	76.43	68.52	72.01	69.05	67.37	73.00	71.53
36	ฉัน ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตาม ความชอบและพึงพอใจของฉัน เอง เช่น ทำงานศิลปะ เล่นดนตรี วาดรูป เป็นประจำ	70.84	73.56	68.47	69.49	70.72	70.40	63.94	68.65	64.97	66.26	70.20	68.87
37	ฉัน ได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย เป็นประจำ	66.66	69.38	56.08	57.42	58.10	61.78	49.55	56.67	64.63	55.20	58.93	55.24
38	ฉัน ร่วมกิจกรรมทางศาสนา หรือประกอบพิธีกรรมเป็น ประจำ	62.76	65.62	59.50	58.80	58.83	68.19	57.12	58.32	63.95	58.27	59.60	59.65
39	ฉัน และเพื่อนชวนกันทำ กิจกรรมที่ดีเป็นประจำ	65.71	67.42	64.51	64.50	65.88	70.48	60.38	63.52	67.35	62.69	65.33	64.73

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
40	ฉัน มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อที่สร้างสรรค์กับเพื่อน	65.56	69.08	65.30	66.55	65.61	72.54	62.27	62.15	67.35	63.05	67.09	65.44
41	พลังชุมชน	64.04	66.34	53.84	50.74	55.61	60.36	50.02	54.46	62.29	54.96	56.68	52.39
41	ฉัน มีญาติหรือผู้ใหญ่ นอกเหนือจากผู้ปกครองที่ฉันสามารถปรึกษาหารือและขอความช่วยเหลือได้อย่างสบายใจ	67.61	69.81	61.31	59.76	64.18	66.36	57.23	59.41	64.63	60.03	63.68	60.95
42	ฉัน มีเพื่อนบ้านที่สนใจ และให้กำลังใจฉัน	60.69	63.81	49.16	45.89	50.41	55.53	45.00	51.88	60.20	49.67	53.32	47.44
43	ฉัน รู้สึกว่าคนในชุมชนให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของเด็กและเยาวชน	64.49	66.66	54.89	52.91	57.07	60.49	49.96	56.13	61.90	56.01	56.37	53.86
44	ฉัน ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน	55.92	61.08	44.16	41.02	47.08	53.09	37.61	44.97	60.88	46.05	48.75	41.65
45	ฉัน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนเป็นประจำ	56.74	62.83	46.39	42.52	48.41	52.17	41.78	49.35	63.95	48.11	50.52	44.01
46	ฉัน รู้สึกอบอุ่น มีความสุข และภูมิใจในวิถีชีวิตเมื่ออยู่ในชุมชนของฉัน	70.17	70.48	61.12	55.80	62.88	68.27	58.71	61.12	64.29	62.39	62.89	60.13
47	ฉัน มีเพื่อนบ้านคอยสอดส่องและดูแลพฤติกรรมของเด็กและ	63.27	64.10	50.65	47.75	49.32	57.21	50.72	50.92	58.50	54.30	53.20	48.51

ข้อ ที่	ต้นทุนชีวิตของเยาวชน	ปี 2552	ปี 2556	ปี 2562	กทม.	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เหนือ	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ
	เยาวชนให้อยู่ในครอบครัว เหมาะสม												
48	ฉัน มีผู้ใหญ่อื่นนอกเหนือจาก ผู้ปกครองที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ ทำตาม	73.41	71.94	63.07	60.24	65.52	69.79	59.13	61.88	63.95	63.15	64.72	62.59

ไม่ผ่านเกณฑ์
 ผ่านเกณฑ์ ระดับปานกลาง
 ผ่านเกณฑ์ ระดับดี
 ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก